WIADOMOŚCI UCZELNIANE

POLITECHNIKA OPOLSKA

ISSN 1427-809X Nr 3(82) listopad-grudzień '99

Niech czas Bożego Narodzenia
upłynie w zdrowiu i pokoju, a
Nowy Rok 2000 spełni nasze nadzieje

życzy Czytelnikom Redakcja

Piąty Wydział na Politechnice Opolskiej

Własność intelektualna w gospodarce rynkowej

Obradował Senat

Społeczeństwo obywatelskie

O działalności studenckich kół naukowych

Fot. Sławoj Dubiel

Zakątki Opolszczyzny

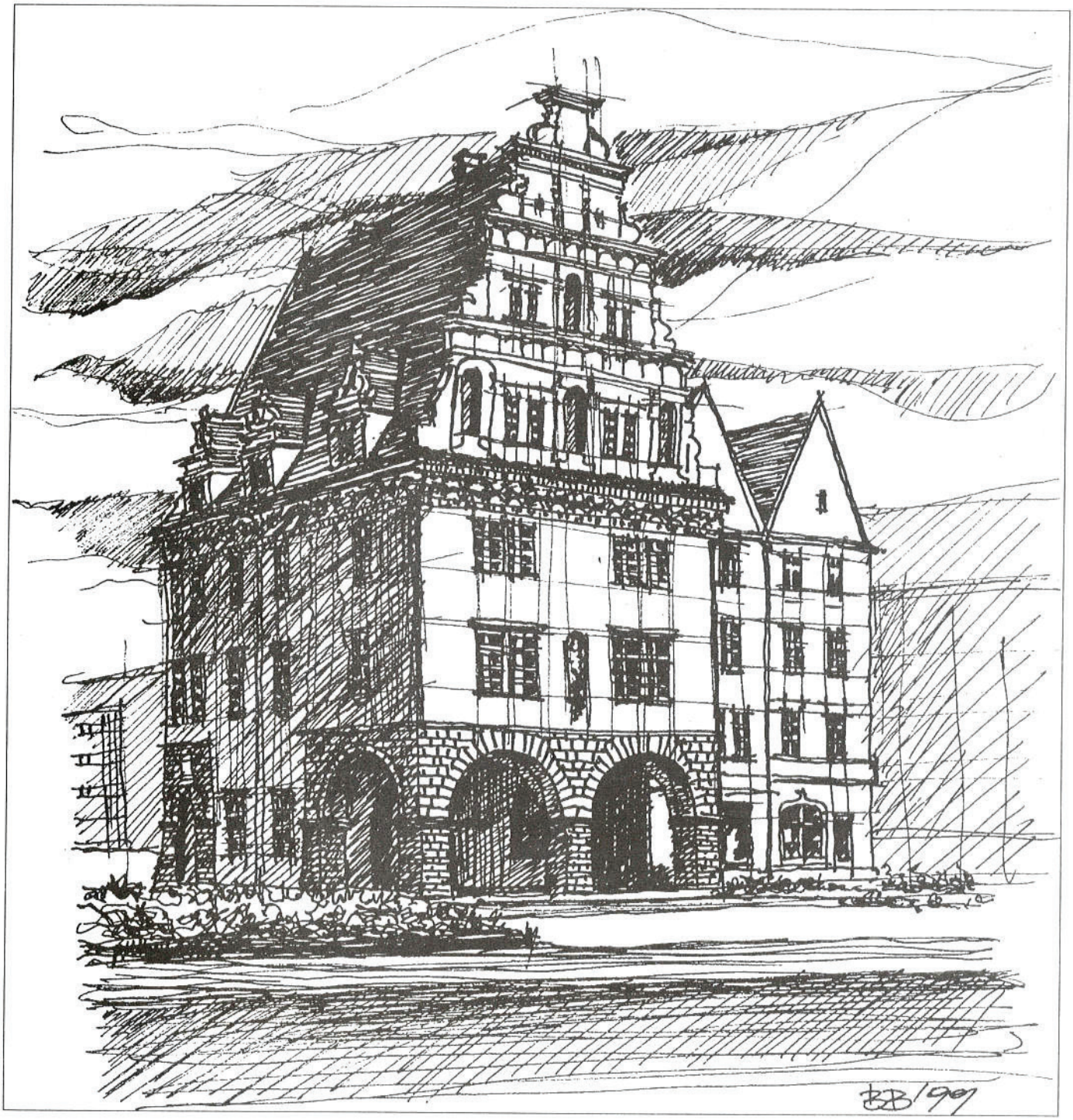

Nysa – Budynek „Starej Wagi"
Rysowała mgr inż. arch. Bożena Banek,
Katedra Podstaw Projektowania Budowlanego WB

Wciąż więcej mamy kandydatów na studia niż miejsc – ten fakt należy dobrze wykorzystać

Z prof. Grzegorzem Gasiakiem prorektorem ds. studenckich rozmawia Krystyna Duda

– Panie profesorze, w październikowym numerze WU prezentowaliśmy wyniki tegorocznej rekrutacji na studia w Politechnice Opolskiej. Jak ocenia Pan ostatni nabór?

Tegoroczny nabór w skali całej Uczelni wypadł - moim zdaniem - bardzo pomyślnie. Na studia dzienne o 1380 miejsc ubiegało się 3227 kandydatów, przyjęto 2053 osoby, co oznacza, że założone limity przekroczono o 48,8%. Na niektórych kierunkach przedstawia się to jeszcze bardziej korzystnie, np. na *zarządzaniu i marketingu*, na 110 miejsc przypadało 917 kandydatów, z czego wynika, że o jedno miejsce starało się 7,3 kandydata. Na nowym kierunku czyli *inżynierii produkcji* przygotowaliśmy 90 miejsc, a zgłosiło się 406 kandydatów, co daje średnią 4,5 osoby na jedno miejsce. Dużą popularnością na studiach dziennych cieszyły się, podobnie jak w latach poprzednich, *informatyka* oraz *inżynieria środowiska*, gdzie na jedno miejsce mieliśmy odpowiednio 3,1 i 2,8 chętnych.

Na studiach zaocznych limit miejsc wyniósł 1170, a ubiegało się o nie 1383 maturzystów, co dało wynik 1,18 kandydata na miejsce. W rezultacie przyjęto 1374 osoby przekraczając limit o 17,4%.

Tam gdzie jest widoczny nadmiar kandydatów należałoby rozpocząć starania o rozbudowę bazy lokalowej i laboratoryjnej oraz pozyskanie odpowiedniej kadry naukowo-dydaktycznej, aby móc zwiększyć limity przyjęć.

Rekrutacja odbywała się także na studiach magisterskich uzupełniających prowadzonych systemem dziennym i zaocznym dla inżynierów i licencjatów. Największą popularnością cieszył się kierunek *zarządzanie i marketing* dla licencjatów, gdzie aż 487 osób starało się o 110 miejsc. W rezultacie 474 studentom umożliwiono kontynuację kształcenia, z czego jasno widać, że zrealizowano 431% limitu.

Niestety, znacznie gorzej przedstawiają się efekty rekrutacji na kierunki *budownictwo* oraz *mechanika i budowa maszyn*, gdzie limity zrealizowano odpowiednio w 99,5% oraz 87,2%. Dane te odnoszą się tak do studiów dziennych jak i zaocznych.

Przedstawione wyniki rekrutacji skłonić winny wydziały do analizy swych ofert kształcenia. Tam gdzie jest widoczny nadmiar kandydatów należałoby rozpocząć starania o rozbudowę bazy lokalowej i laboratoryjnej oraz pozyskanie odpowiedniej kadry naukowo-dydaktycznej, aby móc zwiększyć limity przyjęć. Natomiast na tych kierunkach kształcenia, gdzie nie zostały one wykorzystane, być może nadeszła pora na przygotowanie bardziej atrakcyjnych kierunków kształcenia.

– Na listopadowym posiedzeniu Senat obradował także nad zasadami rekrutacji na studia w kolejnym roku akademickim, czy spodziewać należy się istotnych zmian w sposobie przyjmowania na studia?

Senat Politechniki Opolskiej w dniu 10 listopada podjął uchwałę dotyczącą zasad rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2000/2001 na wszystkie kierunki i rodzaje studiów. Nie wprowadza ona istotnych zmian w sposobie przyjmowania przyszłych studentów. Nadal obowiązywać będzie konkurs świadectw maturalnych. Wprowadzono jedynie przywilej dwóch dodatkowych punktów dla absolwentów szkół średnich z klas informatyczno-menadżerskich.

Ustalono limity przyjęć na poszczególne kierunki i rodzaje studiów w roku akademickim 2000/2001.

Ustalono również sposób przyjmowania na I rok studiów laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych na lata 2000-2002. W porównaniu z ubiegłorocznymi zasadami wprowadzono dodat-

kowy zapis mówiący o tym, że laureaci i finaliści Turnieju Młodych Techników przyjmowani będą z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego na następujące kierunki: *automatyka i robotyka, budownictwo, elektronika i telekomunikacja, elektrotechnika, informatyka, inżynieria środowiska, mechanika i budowa maszyn, mechatronika, wychowanie techniczne.*

– Tematem, który zapewne intryguje nie tylko studentów jest sprawa ewentualnej odpłatności za studia, czy w tej kwestii zapadły już jakieś wiążące decyzje dotyczące wysokości opłat, sposobu jej uiszczania itp.?

Konstytucja dopuszcza pobieranie opłat za niektóre usługi edukacyjne, ale żadne decyzje w tej sprawie jeszcze nie zapadły. Przygotowany jest projekt ustawy pn. „Prawo o szkolnictwie wyższym", która powinna być oczywiście zgodna z Konstytucją. Na obecnym etapie prac nad ustawą proponuje się dwa warianty odpłatności za usługi edukacyjne. Wariant pierwszy przewiduje wprowadzenie zryczałtowanej odpłatności za usługi edukacyjne, obejmujące sprawdziany wiedzy i potwierdzenie kwalifikacji, w wysokości 10% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej. Wariant drugi przewiduje bezpłatną naukę w ramach ustalonego przez ministra limitu przyjęć na studia. Studenci przyjęci ponad ten limit ponosiliby koszty kształce-

nia, na zasadach określonych przez Uczelnię.

Nasuwa się pytanie: który z tych wariantów jest lepszy? Z punktu prawidłowego funkcjonowania uczelni lepszy wydaje się pierwszy, w myśl którego wszyscy studenci, zarówno na studiach dziennych jak i zaocznych, płaciliby tyle samo. Gdyby zaczęła obowiązywać odpłatność tylko dla studentów przyjętych ponad limit mogłoby się zdarzyć, że w jednej sali wykładowej znaleźliby się studenci uczący się bezpłatnie i studenci, którzy ponosiliby pełne koszty kształcenia, ponieważ nie zmieścili się w limicie. Społeczeństwo z pewnością uznałoby takie rozwiązanie za głęboko niesprawiedliwe.

Nikogo nie muszę chyba przekonywać o tym, że studia techniczne są bardzo kosztowne, ponieważ ich programy przewidują prowadzenie znacznej liczby zajęć w laboratoriach. Dotacja budżetowa przyznawana uczelni nie wystarcza na ich właściwe wyposażenie. Tylko dzięki wpływom z odpłatności za studia zaoczne możemy funkcjonować bez deficytu, podwyższać standard bazy laboratoryjnej, wprowadzać nowe kierunki i specjalności kształcenia, a także pozyskiwać kadrę naukowo-dydaktyczną.

Nie ulega wątpliwości, że jakaś forma odpłatności za studia zostanie wprowadzona. O tym, który z wariantów odpłatności będzie obowiązywał, w najbliższym czasie rozstrzygnie Sejm.

– W ostatnim czasie Politechnika Opolska systematycznie rozszerzała swoją ofertę kształcenia o nowe kierunki kształcenia, specjalności, czy rodzaje studiów. Czy najbliższy rok akademicki niesie podobne zmiany?

W tym roku akademickim uruchomiliśmy w jednostce, która od niedawna stała się wydziałem tzn. na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji dzienne studia inżynierskie na kierunku *zarządzanie i inżynieria produkcji*. Natomiast Wydział Elektrotechniki i Automatyki na studiach zaocznych magisterskich uzupełniających na kierunku *informatyka* uruchomił nową specjalność: *komputerowe wspomaganie projektowania*. W roku akademickim 2000/2001 planujemy uruchomienie trzech nowych kierunków, są to: *fizjoterapia, mechatronika i wychowanie techniczne* (po ich zatwierdzeniu przez MEN).

Senat Politechniki Opolskiej na posiedzeniu w dniu 10 listopada jednogłośnie podjął uchwałę o uruchomieniu na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii studiów zawodowych na poziomie licencjackim o nazwie *fizjoterapia.* Należy zaznaczyć, że Wydział na kierunku *wychowanie fizyczne* prowadzi już specjalność - *fizjoterapia.* Cieszy się ona bardzo dużym zainteresowaniem młodzieży. Jednostka ma podpisane umowy z dziewięcioma placówkami służby zdrowia, w których odbywają się zajęcia praktyczne z zakresu fizjoterapii klinicznej.

Na Opolszczyźnie od wielu lat obserwuje się duże zainteresowanie studiami w zakresie fizjoterapii, a istniejące w Opolu Medyczne Studium Zawodowe nie daje swoim absolwentom statusu wykształcenia wyższego. Młodzież, która wybiera ten właśnie kierunek musi w tym celu wyjeżdżać do Katowic, Wrocławia lub Krakowa. Względy finansowe ograniczają dostęp do studiów w tych ośrodkach znacznej liczbie kandydatów. Uruchomienie w Opolu, w naszej Uczelni tego właśnie kierunku studiów na poziomie licencjackim w znacznym stopniu winno zaspokoić obserwowane w regionie zapotrzebowanie na specjalistów – fizjoterapeutów.

Senat podjął również uchwałę o uruchomieniu na Wydziale Mechanicznym studiów dziennych inżynierskich na makrokierunku: *mechatronika*. Studia te dają podstawową wiedzę z zakresu budowy i eksploatacji maszyn, w których zintegrowano klasyczne urządzenia mechaniczne z elementami automatyki i techniki komputerowej. Wiedza ta obejmuje selektywnie wybrany obszar nauk technicznych składający się z trzech tradycyjnych kierunków kształcenia: mechaniki i budowy maszyn, automatyki i robotyki oraz informatyki tak, aby uzyskać interdyscyplinarny efekt kształcenia. Połączenie wiedzy z zakresu mechaniki i budowy maszyn, automatyki i robotyki oraz technik komputerowych umożliwi absolwentowi racjonalną działalność w wielu nowoczesnych dziedzinach przemysłu. Na rynku krajowym i europejskim stale rośnie zapotrzebowanie na inżynierów dobrze przygotowanych do działalności technicznej w zakresie budowy i eksploatacji maszyn nasyconych elementami automatyki i sterowanych komputerowo.

Wcześniej podobną uchwałę Senat podjął w sprawie uruchomienia, począwszy od roku akademickiego 1997/1998, w Instytucie Matematyki, Fizyki i Chemii przy Wydziale Elektrotechniki i Automatyki dziennych studiów magisterskich uzupełniających na kierunku *wychowanie techniczne*. Okazało się jednak, że nie było to najlepsze rozwiązanie, gdyż zainteresowanie tą formą kształcenia było niewielkie. W konsekwencji nie mieliśmy wystarczającej liczby zwolenników i studia nie ruszyły. Wyciągając wnioski z tego faktu ponownie uruchamiamy kształcenie na tym kierunku, ale są to już studia podstawowe.

– Dla studentów ważny jest nie tylko kierunek, który mogą studiować, ale i to w jakich warunkach odbywa się proces edukacyjny oraz warunki socjalno-bytowe. W domach studenta miejsc jest za mało, obiady w stołówce w porównaniu z innymi uczelniami w kraju są dość niewyszukane i nie należą do najtańszych. Czy liczna przecież grupa młodzieży studiującej w Politechnice Opolskiej liczyć może na jakieś istotne zmiany w tym względzie, szczególnie, że na opolskim uniwersytecie rośnie nowy nowoczesny dom studenta?

Kształcimy obecnie ponad 7,5 tysiąca studentów, z czego około 4 tysiące, to młodzież studiów stacjonarnych. W ciągu ostatnich pięciu lat liczba studentów uczących się systemem dziennym zwiększyła się dwukrotnie, a miejsc w domach studenta od ponad 20 lat jest wciąż tyle samo. Uczelnia dysponuje trzema akademikami, z których każdy może pomieścić około 300 studentów. Od kilku lat w każdym roku akademickim brakuje miejsc dla około 1400 osób.

Władze administracyjne uczelni poszukują różnych możliwości ułatwiających zakwaterowanie studentom zamiejscowym oraz różne próby rozwiązania tego ważkiego problemu, między innymi poprzez zagęszczenie ponad dopuszczalną normę pomieszczeń w akademikach legalizując tzw. miejsca materacowe. W ten sposób co roku około 150 studentów, którzy nie mają innych możliwości zamieszkania w Opolu - głównie z powodów finansowych - „waletuje" w domach studenta.

Ponadto Uczelnia pośredniczy w znalezieniu kwater dla studentów na do-

godniejszych warunkach płacowych niż oferty prywatne, np. w hotelu w Suchym Borze, czy Elektrowni Opole w Czarnowąsach, bądź w hotelu *Toropol*. Systematycznie też gromadzone są oferty osób prywatnych zamieszczone w lokalnej prasie dotyczące wynajmu mieszkań i pokoi dla studentów.

Szansą rozwoju Uczelni jest duża liczba studentów, a ci oczekują od nas nie tylko odpowiedniego poziomu kształcenia, bardzo dobrej kadry naukowo-dydaktycznej, bazy laboratoryjnej na wysokim poziomie, ale także przyzwoitych warunków mieszkaniowych w Opolu. Mając na uwadze powyższe zadania władze Politechniki zwróciły się do Prezydenta Miasta Opola o nieodpłatne przekazanie internatu po Zespole Szkół Elektrycznych w Opolu przy ul. Struga z przeznaczeniem go na lokum dla studentów. Obecnie prowadzone są w tej sprawie negocjacje z władzami miasta. Gdyby miasto przychylnie podeszło do naszej prośby, liczba miejsc w akademikach znacznie by wzrosła. Sądzę, że informacja ta doda optymizmu i nadziei wszystkim oczekującym na miejsce w DS-ie.

– Obejmując funkcję prorektora odpowiedzialnego za sprawy studenckie zapewne postawił Pan sobie realizację licznych zadań. Które, Pana zdaniem są najistotniejsze zarówno dla Uczelni jak i dla szeroko pojętego życia studenckiego?

Sądzę, że najistotniejsze zadania jakie stają przed Uczelnią to stała i systemowa troska dotycząca jakości kształcenia, a więc stworzenie i wdrożenie systemu „Quality assurance".

Niemniej ważny jest rozwój kontaktów międzynarodowych m.in. poprzez wymiany młodzieży studiującej i udział pracowników Politechniki w międzynarodowych, unijnych programach badawczych i dydaktycznych, np. V Program Ramowy UE, Sokrates-Erasmus. Program Leonardo da Vinci. Stale też Uczelnia winna rozszerzać ofertę kształcenia, tak aby proponowane kierunki i specjalności kształcenia były atrakcyjne dla młodzieży oraz wypracować należy elastyczny system kształcenia oparty między innymi na obieralności bloków przedmiotowych. Ten z kolei stwarza konieczność włączenia się w punktowy system kształtowania programów studiów, który ma być kompatybilny z systemem ECTS (European Credit Transfer System).

Na podkreślenie zasługuje także fakt, że przystępujemy do programu Socrates-Erasmus poprzez przygotowany kontrakt uczelniany do Komisji Europejskiej w Brukseli. Efektem tego programu będzie możliwość wysłania w roku 2000 do krajów Unii 28 studentów Politechniki Opolskiej. W zamian powinniśmy przyjąć 18 studentów z krajów unijnych. To nakłada na nas liczne zobowiązania, a jednym z podstawowych, jest opracowanie systemu punktów kredytowych ECTS. Komisja Europejska zdecydowała się włączyć ECTS do programu Socrates-Erasmus I, dotyczącym szkolnictwa wyższego. Podstawą ECTS-u są trzy elementy:

- informacja o programie zajęć i osiągnięciach studenta;
- porozumienie pomiędzy uczelniami partnerskimi i studentem;
- stosowanie punktów ECTS-u określających „ilość pracy" wymaganej od studenta dla uzyskania zaliczenia.

ECTS stanowi instrument pozwalający jasno przedstawić zasady odbywania i zaliczania studiów za granicą. W ramach ECTS-u nastąpi pełne uznawanie studiów tzn., że okres studiów odbyty za granicą zastępuje porównywalny okres studiów na uczelni macierzystej, niezależnie od tego, czy treść uzgodnionego programu studiów odbywanych za granicą różni się od programu uczelni macierzystej.

Wymogi integracji z Unią stawiają przed nami jeszcze jedno istotne zadanie do wykonania, a mianowicie powołanie zespołu ds. oceny jakości kształcenia tzw. Quality assurance. Przedstawione wyżej zadania, które powinny być zrealizowane w najbliższej przyszłości, są konieczne z punktu widzenia współuczestnictwa naszej Uczelni w procesie integracji z krajami Unii.

Dziękuję za rozmowę i życzę spełnienia zamierzeń.

Apel Marszałka Województwa

Marszałek Województwa Opolskiego **Stanisław Jałowiecki** zwraca się o wsparcie finansowe dla inicjatywy Federacji Rodzin Katyńskich, która podjęła się trudu wybudowania pomnika ofiar Katynia, Starobielska, Ostaszkowa i Miednoje. Wszyscy, którzy chcieliby wspomóc budowę pomnika wpłacić mogą pieniądze na Fundusz Odbudowy Polskich Grobów i Cmentarzy Wojennych na Wschodzie - Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie na konto: PBK XIII O/W-wa nr 11101053-8468-3070-4-03.

„Wpłacona przez Państwo kwota pozwoli na zakończenie prac nad pomnikiem, który ocali tamte wydarzenia od zapomnienia" – czytamy w piśmie marszałka nadesłanym na adres Politechniki Opolskiej.

Nowe polisy PZU

W związku z nową propozycją świadczeń PZU z tytułu ubezpieczenia z dniem 1.01.2000 r. wzrośnie comiesięczna składka ubezpieczeniowa. Od nowego roku wyniesie ona 39 zł. Wszyscy pracownicy PO proszeni są o zgłoszenie się do pok. 211 i 214 (płace) w celu uaktualnienia deklaracji zgody na ubezpieczenie.

O studenckiej przychodni

W wyniku reformy służby zdrowia i decyzji Rady Miasta Opola z dniem 1 stycznia 2000 r. przestanie funkcjonować w obecnej formule Międzyuczelniana Przychodnia dla Studentów i Nauczycieli przy ul. Żeromskiego. Placówka ta z nadejściem nowego roku włączona zostaje w strukturę Publicznego ZOZ Centrum.

Od 1974 r. kierownikiem studenckiej przychodni jest lek. med. **Maria Majewska-Rojek**. Pani doktor przekazała na ręce Jego Magnificencji Rektora słowa podziękowania adresowane do władz Uczelni i samorządu studenckiego za wieloletnią współpracę.

PIĄTY WYDZIAŁ NA POLITECHNICE OPOLSKIEJ

W drugiej połowie października na ręce władz Politechniki Opolskiej wpłynęła wiadomość o przekształceniu Instytutu w Wydział. Pismo ministra w tej sprawie prezentujemy obok.

W ten oto sposób Politechnika Opolska liczy obecnie pięć Wydziałów: Elektrotechniki i Automatyki, Mechaniczny, Budownictwa, Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Jedynym pozostałym instytutem jest międzywydziałowy Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii.

To niewątpliwe osiągnięcie władz politechniki oraz dyrekcji i pracowników dotychczasowego instytutu będzie m.in. przedmiotem obrad ostatniego w tym roku, uroczystego posiedzenia Senatu, które odbędzie się w dniu 15 grudnia, w budynku Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji przy ul. Waryńskiego 4.

Dotychczasowa struktura organizacyjna instytutu (obecnie wydziału) pozostaje na razie bez zmian, jednakże – celem przypomnienia – warto ją zaprezentować.

Główna siedziba Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji mieści się przy ul. Waryńskiego 4 (tzw. „Las"), tymczasowe władze Wydziału tworzą p.o. dziekan – dr **Agata Zagórowska** oraz p.o. prodziekan ds. organizacyjnych – dr **Krzysztof Malik** (w momencie ukazania się tego numeru *Wiadomości Uczelnianych* będą znane już wyniki wyborów do Rady Wydziału i obsada stanowisk dziekana i prodziekanów, o czym poinformujemy w następnym numerze).

W ramach Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji funkcjonują trzy katedry i dwa zakłady:

- Katedra Nauk o Zarządzaniu (*ul. Waryńskiego 4, pok. 110, 303*) – kierownik katedry – prof. dr hab. **Rudolf Kośmider**
- Katedra Ergonomii i Socjologii Zarządzania (*ul. Waryńskiego 4, pok. 7-8*) – kierownik katedry – prof. dr hab. **Robert Rauziński**
- Katedra Inżynierii Produkcji (w najbliższych dniach jej siedziba zostanie przeniesiona na *ul. Ozimską 75*) – kierownik katedry – prof. dr hab. inż. **Ryszard Knosala**

ZARZĄDZENIE Nr 23

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 27 września 1999 r.

w sprawie zmian organizacyjnych w Politechnice Opolskiej

Na podstawie art. 64 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661 i Nr 121, poz. 770, Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668, Nr 162, poz. 1115 i 1118) zarządza się, co następuje:

§ 1

W strukturze organizacyjnej Politechniki Opolskiej określonej zarządzeniem Ministra Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 czerwca 1966 r. w sprawie organizacji Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu (Dz. Urz. MSzW r. Nr 10, poz. 89 r. oraz Dz. Urz. MOiSzW z 1967 r. Nr A-1, poz. 9, Nr A-10, poz. 57, z 1968 r. Nr A-9, poz. 55, Dz. Urz. MNSzWiT z 1975 r. Nr 3, poz. 22, z 1984 r. Nr 1, poz. 6, Dz. Urz. MEN z 1991 r. Nr 7, poz. 34 oraz z 1998 r. Nr 6, poz. 26) wprowadza się następującą zmianę:

- ***przekształca się międzywydziałowy Instytut Zarządzania w Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji.***

§ 2

Strukturę organizacyjną Wydziału określi statut uczelni.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Prof. dr hab. Mirosław Handke

- Zakład Nauk Ekonomicznych (*ul. Waryńskiego 4, pok. 111, 302*) – kierownik zakładu – dr **Henryk Lewandowski**
- Zakład Nauk Humanistycznych (*ul. Waryńskiego 4, pok. 5, 9*) – kierownik zakładu – prof. dr hab. **Marian Ciepaj.**

Dziekanat Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji mieści się przy ul. Waryńskiego 4, pok.202-204. Ponadto Wydział zajmuje także część pomieszczeń w budynku przy ul. Luboszyckiej 3 tzw. *Eden*, gdzie mieści się duża sala wykładowa i laboratoria komputerowe oraz przy ul. Luboszyckiej 7, w którym ulokowano sale ćwiczeniowe, seminaryjne i laboratoria komputerowe. Od niedawna gospodarzem części pomieszczeń w budynku przy ul. Ozimskiej 75 jest Katedra Inżynierii Produkcji.

O szczegółach grudniowego posiedzenia Senatu, którego tematyką obrad będzie m.in. powstanie nowego wydziału poinformujemy czytelników w następnym numerze *Wiadomości Uczelnianych*.

Rafał Matwiejczuk

■ Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o utworzeniu Komitetu Badań Naukowych (Dz. U. Nr 8 z 1993 r., poz. 28 /.../) oraz § 11 ust. 1 regulaminu Komitetu Badań Naukowych (Dz. Urz. KBN Nr 1 z 1993 r., poz. 4) podsekretarz stanu, sekretarz KBN **Jan Krzysztof Frąckowiak**, na wniosek przewodniczącego Zespołu Mechaniki, Budownictwa i Architektury (T-7), powołał prof. **Ryszarda Knosalę** na stanowisko przewodniczącego Sekcji Technologii i Automatyzacji Maszyn i Produkcji (T07D) w czasie trwania XVIII konkursu projektów badawczych.

Gratulujemy !!!

■ 15 listopada 1999 roku (godz. 13.00) na nowo powstałym Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji, w auli przy ul. Waryńskiego 4 odbyło się pierwsze spotkanie, inaugurujące cykl pt. *EKONOMICZNE PORACHUNKI*. Pierwszym zaproszonym przez władze wydziału prelegentem był poseł Ziemi Opolskiej, dr **Kazimierz Szczygielski**, który wygłosił referat nt. *Polityka regionalna a finansowanie samorządu*.

Władze Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji serdecznie zapraszają wszystkich zainteresowanych do udziału w seminariach, o terminach których *Wiadomości Uczelniane* będą na bieżąco informowały.

RM

Konkurs na stanowisko kwestora – PO rozstrzygnięty

Komisja pracująca pod przewodnictwem prorektora **Jerzego Skubisa** 28 października br. wyłoniła, spośród kilku kandydatów, którzy stanęli do konkursu na to stanowisko, nowego kwestora. Powierzono je pani mgr **Barbarze Hetmańskiej**, dotychczasowej zastępcy kwestora.

Pani Barbara Hetmańska jest absolwentką wrocławskiej Akademii Ekonomicznej, którą ukończyła w roku 1984. Politechnika Opolska, wówczas Wyższa Szkoła Inżynierska, jest jej pierwszym- co szczególnie podkreśla - miejscem pracy po skończeniu studiów. Zaczynała jako pracownik Działu Kadr, by wkrótce przejść do kwestury, gdzie pracowała na różnych stanowiskach aż do zastępcy kwestora włącznie. Funkcję tę pełniła przez ostatnie dwa lata.

Decyzja o przystąpieniu do konkursu dojrzewała dość długo - mówi pani Barbara - *a przeważyła chęć kontynuacji pracy nad reformami wdrażanymi w uczelni od jakiegoś czasu*. Pani Hetmańska uczestniczyła od początku w procesie wprowadzania decentralizacji finansów w Uczelni, przygotowując go od strony technicznej. *Możliwość realizacji pomysłów, które zrodziły się w trakcie tworzenia systemu oraz współpraca z takim właśnie zespołem rozwiały resztki wątpliwości przy podejmowani decyzji o uczestnictwie w konkursie* - dodaje.

Pani kwestor czuje się bardzo związana z Uczelnią, a dotychczasowe jej doświadczenia potwierdziły, że zespół współpracowników kwestury to ludzie kompetentni i życzliwi.

Rolę kwestora w wyższej uczelni widzi przede wszystkim jako głos doradczy przy podejmowaniu decyzji strategicznych, aby były one zgodne z obowiązującymi przepisami rządzącymi gospodarką finansowo-księgową. *Kwestor*- zdaniem pani Barbary- *to nie osoba bez reszty zagrzebana w papierach, lecz otwarta na środowisko akademickie, utrzymująca żywy kontakt zarówno z resortem jak i innymi wyższymi uczelniami. Takie ścisłe i systematyczne kontakty mogą okazać się bardzo pomocne, przy rozwiązywaniu licznych problemów nurtujących środowisko szkół wyższych* – dodaje.

Jako przełożona dużego zespołu ludzi uważa, że w pracy niezwykle ważna jest dobra atmosfera, bo nic tak nie podnosi jakości pracy jak właśnie dobre stosunki międzyludzkie.

Pani Hetmańska jest matką dwójki nastolatków: 16-letniego licealisty i 14-letniej uczennicy szkoły podstawowej. Mąż prowadzi własną firmę komputerową. Pani kwestor bardzo lubi muzykę, nade wszystko jednak ceni sobie wypoczynek w gronie rodzinnym przy dobrej lekturze. Szczególnie interesujące są dla niej pozycje z zakresu ekonomii i socjologii.

kd

40. ROCZNICA PROGRAMU FULBRIGHTA W POLSCE

W bieżącym roku minęła 40. rocznica rozpoczęcia działalności Programu Fulbrighta w Polsce. W związku z tym Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta, Polskie Stowarzyszenie Stypendystów Fulbrighta i Ambasada USA w Polsce zorganizowały w dniach 21-22 października 1999 roku uroczyste obchody, nad którymi patronat objął Prezydent RP **Aleksander Kwaśniewski**. Prezydent stanął również na czele Komitetu Honorowego Obchodów. Głównymi punktami uroczystości były: spotkanie z Prezydentem RP, odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Senatorowi J. Williamowi Fulbrightowi, otwarcie wystawy *Program Fulbrighta w Polsce 1959-1999*, występ amerykańskiego zespołu tańca nowoczesnego *Pilobolus*, forum naukowe pt.: *Współpraca polsko-amerykańska w dziedzinie nauki i edukacji*, charytatywny koncert symfoniczny zorganizowany przez Komisję Fulbrighta i **Elżbietę Penderecką** na rzecz Programu Fulbrighta w Polsce oraz wieczór galowy na Zamku Królewskim w Warszawie. Celem obchodów, oprócz zebrania funduszy na dodatkowe stypendia Fulbrighta dla młodych artystów polskich, była promocja programu Fulbrighta, popularyzacja polsko-amerykańskiej współpracy kulturalno-naukowej oraz próba wyznaczenia jej nowych kierunków rozwoju.

Jednym z uczestników uroczystości był prof. **Tadeusz Chmielewski**, stypendysta z roku akademickiego 1976/77.

pk

WŁASNOŚĆ INTELEKTUALNA

Politechnika Opolska po raz drugi była gospodarzem konferencji naukowej poświęconej problematyce związanej z własnością intelektualną. Odbyła się ona 19 listopada br. pn. *Własność intelektualna w gospodarce rynkowe*j ze szczególnym zwróceniem uwagi na obrót, skutki ekonomiczne wynikające z korzystania a także skutki naruszania praw wyłącznych. Celem jaki założyli sobie inicjatorzy spotkania naukowego było propagowanie wiedzy związanej z własnością intelektualną w działalności naukowej i gospodarczej oraz uświadomienie konieczności stałej współpracy w tym zakresie nauki z przemysłem.

Patronat honorowy nad imprezą objęli Zarząd Województwa Opolskiego oraz rektor Politechniki Opolskiej prof. **Piotr Wach**. Organizatorami konferencji byli pani rzecznik patentowy mgr **Wiesława Surmiak**, prorektor ds. nauki prof. **Jerzy Skubis**, a także Dział Wydawnictw i Promocji.

Konferencję zaszczycili swoją obecnością **Władysław Olszewski** - reprezentujący Zarząd Województwa, prof. **Józef Musielok** prorektor ds. nauki Uniwersytetu Opolskiego, **Andrzej Jaworowicz**, dyrektor Departamentu Polityki Regionalnej i Planowania Przestrzennego Urzędu Marszałkowskiego, a rolę gospodarza pełnił prorektor Jerzy Skubis.

Z zaproszenia skorzystało ok. 70 osób reprezentujących różne dziedziny opolskiej gospodarki od pracowników uczelni poprzez administrację samorządową, sądownictwo, do drobnych zakładów przemysłowych i firm.

Na program złożyły się referaty wybitnych autorytetów naukowych i praktyków w dziedzinie własności intelektualnej; *O przedmiotach własności intelektualnej* mówiła dr **Alicja Adamczak**, prezes Polskiej Izby Rzeczników Patentowych.

Referat pt. *Podmioty praw wyłącznych w zakresie własności intelektualnej* przedstawiła mgr inż. **Alina Domańska-Baer**, przewodnicząca Rady Rzeczników Patentowych Szkół Wyższych.

Problematykę związaną z *obrotem własnością intelektualną* zreferował prof. dr hab. **Andrzej Szewc** z Uniwersytetu Śląskiego.

Własność intelektualna a zwalczanie nieuczciwej konkurencji i przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym to temat wystąpienia dr. **Pawła Podreckiego**, pracownika Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Znaczenie informacji patentowej i badań patentowych w gospodarce rynkowej zaprezentowała mgr **Marianna Zaremba**, dyrektor Departamentu Zbiorów Literatury Patentowej Urzędu Patentowego RP.

Konferencję zamknął wykład prof**. Jana Błeszyńskiego** z Uniwersytetu Warszawskiego, który swoje wystąpienie poświęcił sprawom związanym z *rodzajami i skutkami naruszeń praw wyłącznych do własności intelektualnej.*

Jak ważną problematykę poruszono świadczy zarówno liczba uczestników spotkania, których z trudem pomieściła Sala Senatu, jak również liczne pytania i dyskusje prowadzone po każdym z referatów.

Organizatorka, pani W. Surmiak mając na uwadze kolejne spotkanie przygotowała dla uczestników ankietę, która pozwoli trafnie określić problematykę kolejnej konferencji.

Oficyna Wydawnicza wydała na konferencję zeszyt naukowy, w którym zamieszczone zostały wszystkie referaty. Warto podkreślić, że wydawnictwo uzyskało zgodę z Krajowego Biura ISSN na utworzenie nowej serii pod nazwą własność intelektualna. Jest to już dziesiąta seria wydawnicza uczelnianej Oficyny.

Konferencja dofinansowana została przez Komitet Badań Naukowych oraz Fabrykę Maszyn i Urządzeń FAMAK z Kluczborka, którą reprezentowała mgr inż. **Czesława Ciosk**.

kd

Przedświąteczne spotkanie

Dobrą tradycją naszej Uczelni stały się organizowane corocznie przedświąteczne spotkania byłych pracowników- emerytów i rencistów. Podobnie było i w tym roku. Staraniem pracownic Działu Kadr i Spraw Socjalnych na dzień 5 listopada przygotowano jedną z sal wykładowych w budynku głównym, gdzie z gośćmi spotkali się rektor **Piotr Wach**, dyrektor administracyjny **Leon Prucnal**, kierownik Działu Kadr **Anna Boczar** oraz przedstawiciele związków zawodowych. Na zaproszonych czekały odświętnie nakryte stoły, na których nie brakowało ciast, owoców i innych przysmaków.

Spotkanie rozpoczął dyrektor L. Prucnal witając przybyłych. Rektor P. Wach poza powitalnymi serdecznościami przedstawił obecnym także garść danych dotyczących ostatnich osiągnięć uczelni, na które złożyły się rosnąca liczba studentów, stale powiększana oferta kształcenia oraz powstające nowe wydziały. Swoje wystąpienie rektor zakończył życzeniami zdrowia, udanych świąt Bożego Narodzenia i wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku.

Wizyta w Uczelni dla wielu była okazją do odświeżenia dawnych przyjaźni i koleżeńskich więzi, wielu nie kryło wzruszenia wynikającego z faktu odwiedzin swojego dawnego miejsca pracy. Większość też po zakończeniu imprezy udała się na swe dawne stanowiska, by naocznie stwierdzić postępujące wciąż zmiany i pogawędzić ze swymi dawnymi współpracownikami.

Jak poinformowała pani A. Boczar DKiSS wysłał 215 zaproszeń, z których skorzystało 180 osób. Dla wszystkich byłych pracowników przygotowano niewielkie paczki z różnymi specjałami. Ponadto każdy emeryt i rencista otrzymał kwotę 150 zł na świąteczne wydatki.

Z KALENDARZA REKTORÓW

■ W dniach 14-16.10.1999 r. odbywały się na Śląsku Opolskim Dni Kultury Nadrenii-Palatynatu, w których Uczelnię reprezentował prorektor ds. nauki- prof**. Jerzy Skubis.**

■ 15.10. – JM Rektor **Piotr Wach** wziął udział w Kolegium Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, które odbyło się w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Tematyka obrad dotyczyła zaopiniowania kolejnej wersji projektu ustawy pn. *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

W tym samym dniu - prof. Jerzy Skubis uczestniczył w pracach Komisji Konkursowej II edycji konkursu „Firma– Partner Miasta`99". Finał konkursu odbył się w dniu 15 października br. w urzędzie miejskim. Wyróżniono 8 firm zasłużonych dla Opola. Uroczyste wręczenie wyróżnień, miało miejsce w Ratuszu, 19 listopada br.

■ 17.10. - rektor Piotr Wach wygłosił wykład wprowadzający nt. *Prawdy nauki*, podczas ceremonii otwarcia I Ogólnopolskich Warsztatów Doktoranckich - OWD' 99 zorganizowanych w Istebnej pod patronatem dziekanów wydziałów elektrycznych i wydziałów elektroniki.

■ 18.10. - prorektor Jerzy Skubis wraz z prorektorami: ds. studenckich prof. **Grzegorzem Gasiakiem** i ds. organizacyjnych dr. **Zygmuntem Kasperskim** oraz dyrektorem administracyjnym mgr. **Leonem Prucnalem** byli gośćmi Inauguracji Roku Akademickiego w Wyższej Szkole Zarządzania i Administracji w Opolu.

Prorektor J. Skubis uczestniczył w posiedzeniach Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, które odbyły się w dniach: 19 października br. w sali Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego i 23 listopada br. w Wyższej Szkole Oficerskiej we Wrocławiu. Na pierwszym posiedzeniu omówiono organizację wrocławskiego święta nauki, które corocznie przypada w dniu 15 listopada oraz dyskutowano ideę integracji uczelni wrocławskich. Natomiast na drugim posiedzeniu omawiano m.in. sprawę Dolnośląskich Prezentacji Edukacyjnych TARED 2000.

■ 19.10. - na zaproszenie rektora Uniwersytetu Śląskiego- prof. **Tadeusza Sławka,** rektor Politechniki Opolskiej uczestniczył w spotkaniu Regionalnego Porozumienia Rektorów, które odbyło się w Katowicach.

■ 20.10. - rektor prof. Piotr Wach – wziął udział w zebraniu sprawozdawczo-wyborczym Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej.

Tego samego dnia rektor P. Wach, wraz prorektorem J. Skubisem i dyrektorem administracyjnym L. Prucnalem złożyli wizytę w Urzędzie Miasta prezydentowi **Leszkowi Poganowi**. Omawiano możliwości pozyskania dla Uczelni nowych obiektów i dofinansowania działalności sportowej prowadzonej w Politechnice Opolskiej.

■ Od 27 do 30.10. – w tych dniach prof. Piotr Wach po raz kolejny uczestniczył w posiedzeniu grupy roboczej PHARE, powołanej w ramach programu współpracy szkolnictwa wyższego. Na miejsce obrad tym razem wybrano Pecsvarad na Węgrzech.

■ 28.10. - prof. J. Skubis wziął udział w spotkaniu Forum Akademicko-Gospodarczego Śląska Opolskiego w Hucie „Andrzej" w Zawadzkiem. Spotkanie to prowadzone przez prezesa Forum A-G prof. **Józefa S. Suchego** było poświęcone m.in. omówieniu koncepcji działania Forum Akademicko-Gospodarczego Śląska Opolskiego i ewentualnego utworzenia Opolskiego Parku Technologicznego.

■ 2.11. - rektor Piotr Wach przewodniczył posiedzeniu kolegium rektorskiego z udziałem dziekanów wydziałów, dyrektorów instytutów i przedstawicieli związków zawodowych działających w naszej Uczelni.

■ Na zaproszenie pełniącej obowiązki dziekana Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji dr **Agaty Zagórowskiej,** w dniu 3.11.- prorektor Jerzy Skubis uczestniczył w roboczym posiedzeniu Rady Wydziału, na którym omawiano bieżące sprawy jednostki wynikające z przekształcenia Instytutu Zarządzania w Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

■ Nazajutrz, 4.11. - rektor prof. P. Wach i prorektor prof. J. Skubis złożyli wizytę w Urzędzie Marszałkowskim w Opolu wiceprzewodniczącemu Sejmiku Województwa Opolskiego prof. dr. hab. inż. **Leonowi Troniewskiemu**, z którym omówiono możliwy zakres współpracy między Politechniką Opolską a Sejmikiem.

■ 5.11. - rektor Politechniki Opolskiej, jak co roku, spotkał się z byłymi pracownikami Uczelni (emerytami i rencistami), na którym zapoznał ich z bieżącymi osiągnięciami i problemami oraz złożył im świąteczno-noworoczne życzenia.

■ 8.11. - na zaproszenie dyrektora Państwowego Instytutu Naukowego - Instytutu Śląskiego w Opolu prof. Piotr Wach uczestniczył w otwarciu i w wykładzie wprowadzającym COLLOQUIUM' Opole 99 – międzynarodowej konferencji z udziałem Polaków, Niemców i Czechów, która zorganizowana została w dziesięć lat po przełomie w Europie. Tematyka spotkania naukowego dotyczyła problematyki rzeczywistego sąsiedztwa i wspólnych wartości.

■ 11.11. - rektor na zaproszenie wojewody opolskiego **Adama Pęzioła** oraz marszałka Województwa Opolskiego **Stanisława Jałowieckiego** uczestniczył w uroczystościach związanych z obchodami Święta Niepodległości Polski.

■ 15.11. - rektor Piotr Wach na zaproszenie rektorów i senatów Politechniki Wrocławskiej i Uniwersytetu Wrocławskiego wziął udział w uroczystościach Święta Nauki Wrocławskiej, na które złożyło się m.in. odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii Górniczej i Akademii Handlowej więzionych we Wrocławiu w 1939 roku, a potem wywiezionych do obozów koncentracyjnych. Uczestniczył także w uroczystej promocji doktora honoris causa profesora **Jurija Rudawskiego** z Politechniki Lwowskiej.

■ Prorektor J. Skubis wspólnie z prodziekanem Wydziału Wychowania Fizycznego i Rehabilitacji **Pawłem Czerepokiem** złożyli 15.11. wizytę w MEN i KBN. Jej celem było omówienie spraw związanych z rozszerzeniem - począwszy od roku akademickiego 2000/2001 – kształcenia na kierunku *fizjoterapia* (licencjacki) *oraz wychowanie techniczne* (magisterski) a także sprawy inwestycyjne uczelni.

■ JM Rektor prof. P. Wach i prorektor prof. J. Skubis razem z władzami Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii i dyrektorem administracyjnym L. Prucnalem odbyli spotkanie w dniu 17.11. w Jednostce Wojskowej nr 2013 z jej dowództwem, na czele z płk. dypl. **Andrzejem Solnicą**. Uczelnia nasza podpisała z Jednostką Wojskową Nr 2013 w Opolu porozumienie o współpracy, w ramach którego WWFiF nieodpłatnie korzysta 4 razy w tygodniu z dwóch hal sportowych znajdujących się na terenie tej Jednostki.

■ 19.11. - w Urzędzie Wojewódzkim w Katowicach miało miejsce spotkanie Regionalnej Konferencji Rektorów na temat aktualnego stanu i potrzeb szkolnictwa wyższego, nauki i sztuki. Na zaproszenie rektora Uniwersytetu Śląskiego i wojewody śląskiego **Mar-**

Ciąg dalszy na stronie18

Drugie w kadencji 1999-2002 posiedzenie Senatu Politechniki Opolskiej odbyło się w dniu 10 listopada br. według następującego porządku obrad :

1. Informacja o projekcie ustawy: „Prawo o szkolnictwie wyższym,
2. Sprawy osobowe ;
   – wręczenie powołań przewodniczącym komisji senackich,
   – wybór Przewodniczącego Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej ds. Studentów,
   – zatwierdzenie składów komisji senackich.
3. Sprawy dydaktyczne :
   – uchwalenie wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów na WWFiF - fizjoterapia, studia dzienne licencjackie,
   – uchwalenie wniosku o utworzenie makrokierunku studiów na WM - studia dzienne inżynierskie.
   – uchwalenie zasad rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2000/2001,
   – zmiany w planach studiów na WEiA.
4. Sprawy finansowe.
5. Komunikaty, zapytania i wolne wnioski.

Realizując powyższy program posiedzenia Senat Politechniki Opolskiej:

- Zatwierdził składy komisji senackich zaproponowane przez przewodniczących tych komisji:

Komisja Statutowa
przewodniczący - prof. Tadeusz GÓRECKI (IMFiCh)
członkowie:
- prof. Marian CIEPAJ (WZiIP)
- prof. Wojciech SIŁKA (WM)
- dr Jerzy DENKIEWICZ (WB)
- dr Jadwiga KRYCH(WEiA)
- mgr Monika MORAWSKA (przedst. adm.)
- Sylwia PLAKUT (stud. IV r. WZiIP)

Komisja ds. Budżetu i Finansów
przewodniczący - prof. Jerzy HICKIEWICZ (WEiA)
członkowie :
- prof. Roman ULBRICH (WM)
- dr Jan CENTKOWSKI (WB)
- dr Czesław GÓRECKI (IMFiCh)
- dr Krzysztof MALIK (WZiIP)
- dr Stefan MICHALSKI (WEiA)
- mgr Paweł CZEREPOK (WWFiF)

Komisja ds. Dydaktycznych i Studenckich
przewodniczący - prof. Zdzisław KABZA (WEiA)
członkowie:
- prof. Stanisław WITCZAK (WM)
- prof. Wojciech SKOWROŃSKI (WB)
- dr Ryszard BENIAK (WEiA)
- dr Agata ZAGÓROWSKA (WZiIP)
- dr Ryszard KOWALCZYK (IMFiCh)
- mgr Bożena BANIAK (WWFiF)
- mgr Bogusław KUBIAK (SJO)
- Katarzyna JAKUBOWSKA (stud.Ir. inf. WEiA)

Komisja Dyscyplinarna ds. Studenckich
przewodniczący - prof. Józef KĘDZIA (WEiA)
członkowie:
- prof. Wojciech ANIGACZ (WB)
- dr Maria WRZUSZCZAK (WEiA)
- dr Józef GRZELAK (WM)
- dr Ryszard MIĄŻEK (WZiIP)
- mgr Katarzyna SOJKA-KRAWIEC (WWFiF)
- Barbara MAŁOLEPSZA (stud. IV r.WB)
- Grzegorz EPA (stud. IVr. WEiA)
- Agnieszka ŚWIERCZYNA (stud. IV r. WM)
- Marek KUCHARSKI (stud. IVr. WWFiF)
- Karina ZAWADA (stud. III r. WZiIP)

Komisja ds. Nauki i Kadry Naukowej
przewodniczący - prof. Stefan SZYMURA (IMFiCh)
członkowie:
- prof. Jan KUBIK (WB)
- prof. Leon TRONIEWSKI (WM)
- prof. Robert RAUZIŃSKI (WZiIP)
- prof. Stanisław ZAGÓRNY (WWFiF)
- prof. Marian ŁUKANISZYN (WEiA)

Komisja ds. Rozwoju Informatycznej Infrastruktury Uczelni
przewodniczący - prof. Bolesław DOBROWOLSKI (WM)
członkowie:
- dr Włodzimierz STANISŁAWSKI (WEiA)
- dr Andrzej SPYRA (WM)
- dr Lesław TARCZYŃSKI (WB)
- dr Paweł ZIELIŃSKI (IMFiCh)
- dr Elżbieta CZERWIŃSKA (BG)
- mgr Rafał PARVI (WZiIP)
- mgr Karina SŁONKA (WWFiF)
- inż. Lesław PAWELEC (UOI)

Rada Biblioteczna
przewodniczący - prof. Ewald MACHA (WM)
członkowie:
- prof. Marian PARTYKA (WM)
- dr Elżbieta CZERWIŃSKA (BG)
- dr Lesław TARCZYŃSKI (WB)
- dr Jadwiga KRYCH(WEiA)
- dr Włodzimierz KWIECIŃSKI (WZiIP)
- dr Józef SZYMCZAK (IMFiCh)
- mgr Bożena KRÓLIKOWSKA (WWFiF)
- mgr Krystyna LEWICKA (SJO)
- mgr Mirosława CHMIELNICKA-SZYMCZAK (BG)
- mgr Małgorzata WACH (BG)
- Tymoteusz MAZUR (student)

Komitet Redakcyjny Wydawnictw
przewodniczący - doc. dr Lech NOWAKOWSKI (IMFiCh)
członkowie:
- prof. Janusz BOSS (WM)
- prof. Marian ŁUKANISZYN (WEiA)
- doc. dr Antoni GUZIK (WM)
- doc. dr Henryk LEWANDOWSKI (WZiIP)
- dr Piotr OBRACAJ (WB)
- mgr Piotr PALUCH (WWFiF)

- Powołał, na kadencję 1999-2002, na przewodniczącego Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów prof. dra hab. inż. Jana SKŁADZIENIA.
- Na wniosek Rady Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii, podjął uchwałę o utworzenie nowego kierunku studiów fizjoterapii na poziomie dziennych jednolitych studiów licencjackich.
- Na wniosek Rady Wydziału Mechanicznego, podjął uchwałę o utworzenie makrokierunku *mechatronika* na poziomie dziennych studiów inżynierskich.
- Uchwalił zasady rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2000/2001 na wszystkie kierunki i rodzaje studiów oraz, zgodnie z § 75 Statutu Uczelni, uchwalił zasady rekrutacji na I rok studiów laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych w latach 2000-2002.
- Pozytywnie zaopiniował uchwalone przez Radę Wydziału Elektrotechniki i Automatyki zmiany w planach studiów magisterskich uzupełniających zaocznych na kierunku *informatyka* dotyczące utworzenia nowej specjalności *komputerowe wspomaganie projektowania.*

A ponadto:

Rektor:
- wręczył powołania przewodniczącym komisji senackich, powołanym na posiedzeniu Senatu PO w dniu 29 września br.,
- poinformował Senat PO o aktualnym kształcie projektu ustawy: Prawo o szkolnictwie wyższym,

Rektor zakomunikował, że :
- Minister Edukacji Narodowej, zgodnie z wnioskiem Uczelni zaakceptował uchwałę PO w sprawie przekształcenia międzywydziałowego Instytutu Zarządzania w Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Zapowiedział, że na zaproszenie dyrektora IZ - dr **A. Zagórowskiej**, grudniowe posiedzenie Senatu odbędzie się na ul. Waryńskiego 4,
- w wyniku przeprowadzonego konkursu na stanowisko kwestora PO została wybrana mgr **Barbara Hetmańska**. Pogratulował pani B. Hetmańskiej wyboru na kwestora PO.
- na rzecznika dyscyplinarnego Uczelni wobec nauczycieli akademickich został powołany - dr hab. inż. **Wojciech Siłka**, prof. PO, a na rzecznika dyscyplinarnego wobec studentów - dr inż. **Henryk Achtelik**.
- w imieniu Senatu PO wyraził zadowolenie z powrotu do zdrowia dziekana WM - prof. **S. Króla**, w związku z przebytą operacją serca, oraz przekazał mu życzenia udanej rekonwalescencji, długich lat życia w zdrowiu, pogodzie ducha i miłego oraz bezstresowego powrotu do obowiązków zawodowych.

Przewodniczący Komisji ds. Nauki i Kadry Naukowej - prof. S. Szymura przedstawił zakres działania swojej komisji, do którego nie wniesiono uwag i zastrzeżeń.

Prorektor ds. organizacyjnych - dr **Z. Kasperski**:
- omówił ogólną sytuację ekonomiczno-finansową Uczelni i w jej poszczególnych jednostkach organizacyjnych za trzy kwartały br. Zapowiedział opracowanie, do końca bieżącego miesiąca, szczegółowego zestawienia dla dziekanów i dyrektorów instytutów.
- zapowiedział utrzymanie obowiązującego dotychczas systemu ekonomiczno-finansowego oraz potrzebę zmian wdrażania tego systemu w roku przyszłym (precyzyjniejsze i dokładniejsze planowanie, wzmocnienie dyscypliny wydatków, reorganizacja kwestury, kwartalne analizy przychodów i kosztów).
- zapoznał Senat z prognozami na 2000 r. w zakresie finansowania podstawowej działalności uczelni wyższych z dotacji MEN,
- stwierdził konieczność pozyskiwania przez Uczelnię źródeł finansowania pozabudżetowego.
- zapowiedział także decentralizację zamówień publicznych w ramach Uczelni. Projekt nowego regulaminu udzielania zamówień publicznych, dopuszczający pozostawienie uczelnianych komisji przetargowych, (jednolity tekst ww. regulaminu zostanie wprowadzony zarządzeniem rektora, po uwzględnieniu i po wniesieniu uwag).
- powiadomił członków Senatu, że 3 grudnia br. jest planowane szkolenie dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych dotyczące zamówień publicznych.

Prorektor ds. nauki - prof. J. Skubis:
- zakomunikował, że od dnia 1 stycznia 2000 r. będzie obowiązywał nowy sposób (decentralizacja) zasad finansowania i organizacji współpracy z zagranicą.
- zaprosił wszystkich zainteresowanych do udziału w konferencji naukowej pt. „Własność intelektualna w gospodarce rynkowej", która organizowana jest przez Politechnikę Opolską w dniu 19 listopada br.
- poprosił dziekanów o rozpoczęcie prac nad planem wydawniczym na 2000 rok, który będzie niezbędny do budowy budżetu Uczelni na rok przyszły.

Dyrektor administracyjny - mgr L. Prucnal powiadomił, że dzień 12 listopada br. jest, zgodnie obowiązującymi przepisami dla pracownicy administracyjnych Uczelni zwykłym dniem pracy.

Dyrektor Biblioteki Głównej - dr E. Czerwińska zakomunikowała, że zmienił się w roku 2000 sposób finansowania zakupu czasopism zagranicznych. Poprosiła dziekanów/dyrektorów o uwzględnienie ww. pozycji w dotacji NBS jednostek, a nie w ramach środków przyznanych Bibliotece Głównej.

Prof. L. Troniewski stwierdził, że przedstawiony wyciąg z posiedzenia Senatu w dniu 29 września br. nie jest pełnym obrazem prac Senatu PO. Opowiedział się za właściwym udokumentowaniem (w formie protokołu) posiedzeń Senatu. Wniosek został przyjęty.

Urszula Mazur
Sekretarz Rektora

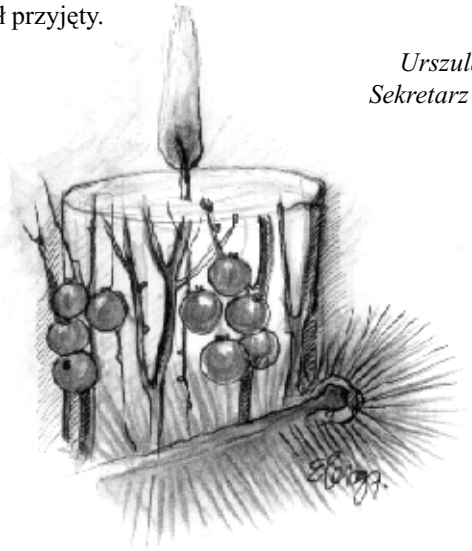

Wydział Budownictwa

■ W dniach od 27 do 29 września 1999 roku na Technicznym Uniwersytecie w Dreźnie odbył się *10th Symposium for Building Physics* (Bauklima) zorganizowany przez Stałą Konferencję Profesorów Fizyki Budowli.

Profesor **J. Kubik**, który należy do komitetu naukowego tej Konferencji, wygłosił referat: *The analysis of walls drying in the buildings on the flooded land*.

W czasie trwania sympozjum miało również miejsce coroczne spotkanie członków Stałej Europejskiej Komisji Profesorów Fizyki Budowli, na którym ostatecznie zaakceptowano opracowany przez to gremium docelowy program tej dyscypliny pt.: *Fizyka budowli 2000*. Część termomechaniczną tego programu opracował m.in. prof. Kubik - od 5 lat członek Komisji.

Należy podkreślić, iż ustalenie zawartości programu pozwoli wpływać na decyzje dotyczące polityki budowlanej, a w tym oszczędności energii w budownictwie Unii Europejskiej.

■ W dniach 6-9 października w Częstochowskiej Centralnej Szkole Państwowej Straży Pożarnej odbyło się III Międzynarodowe Sympozjum *Ochrona przeciwpożarowa zabytków* oraz III Międzynarodowa Konferencja *Bezpieczeństwo pożarowe budowli*. Obie naukowe imprezy zostały zorganizowane przez ITB, KG, PSP, CNBOP, SGSP oraz SITP pod patronatem Ministerstwa Kultury i Sztuki. W pracach naukowego komitetu organizacyjnego aktywnie uczestniczył prof. **Wojciech Skowroński**. Oprócz uczestników z kraju w konferencji i sympozjum wzięli udział przedstawiciele Wielkiej Brytanii, Francji, Grecji, Japonii, Szwecji, Ukrainy- w sumie około 300 specjalistów. Wydział Budownictwa Politechniki Opolskiej reprezentowali: prof. Wojciech Skowroński oraz dr inż. **Grzegorz Ginda** z Katedry Podstaw Projektowania Budowlanego. W ramach sesji plakatowej przedstawiono referat naszych pracowników: *Analiza pożarowa spężonych kratownic stalowych* (autorstwa prof. W. Skowrońskiego i dr. inż. **Pawła Fedczuka** z Zakładu Geotechniki i Geodezji, WB, PO). G. Ginda wygłosił referat: *Wyboczenie prętów kratownicy stalowej w pożarze* (autorzy: W. Skowroński G. Ginda), a mgr inż. **Bernard Kowolik** (Politechnika Śląska) referat pt.: *Analiza sił wewnętrznych w elementach konstrukcji stalowej podczas pożaru* (współautor: W. Skowroński). Obrady i kuluary spotkań stały się okazją do wymiany spostrzeżeń i nawiązania nowych kontaktów między uczestnikami. Uwieńczeniem sympozjum i konferencji była sesja wyjazdowa związana ze zwiedzaniem zabytków Krakowa i kopalni soli w Wieliczce.

■ W dniach od 21 do 23 października w malowniczych Mąchocicach-Ameliówce k. Kielc odbyło się V Sympozjum *Ochrona obiektów budowlanych przed korozją biologiczną i ogniem* – konferencja krajowa z udziałem gości zagranicznych. Prof. Wojciech Skowroński wygłosił referat *Efekt zniszczenia połączeń elementów konstrukcyjnych w analizie odporności pożarowej obiektów budowlanych*, którego współautorem jest dr inż. Paweł Fedczuk. Prof. Wojciech Skowroński przewodniczył obradom podczas sesji III *Środki i techniki służące przeciwpożarowej ochronie obiektów budowlanych*.

■ W dniach 11-14 listopada br. w Domu Pracy Twórczej Politechniki Wrocławskiej "Limba" w Karpaczu odbyło się III Ogólnopolskie Seminarium Naukowe *Zarządzanie Procesem Budowlano-Inwestycyjnym BUDIN '99*. W obradach wzięło udział 36 uczestników z terenu całego kraju, reprezentujących wyższe uczelnie, wykonawców robót budowlanych, przedstawicieli nadzoru budowlanego. W trakcie 4 sesji wygłoszono 25 referatów (konspekty zamieszczono w Raportach Instytutu Budownictwa Politechniki Wrocławskiej), poświęconych problematyce zarządzania procesem budowlano-inwestycyjnym. W trakcie seminarium odbyło się również spotkanie z burmistrzem Karpacza. Politechnikę Opolską reprezentowało dwóch pracowników Katedry Podstaw Projektowania Budowlanego (Wydział Budownictwa): dr inż. **Grzegorz Ginda**, mgr inż. **Andrzej Słodziński**, którzy wygłosili referat na temat *Archiwizacja dokumentów w procesie zarządzania firmą budowlaną*.

■ W dniach od 15 do 16 listopada 1999 roku odbyła się na Politechnice Warszawskiej V Ogólnopolska Konferencja *Problemy jakości powietrza wewnętrznego w Polsce*, w której wzięła udział mgr inż. **Elżbieta Miśniakiewicz** z Katedry Podstaw Projektowania Budowlanego.

Wobec notowanego w Polsce wzrostu liczby skarg dotyczących środowiska w pomieszczeniach, przedstawione zostały uwagi dotyczące stanu jakości powietrza wewnętrznego i związane z tym skutki zdrowotne.

Dyskutowano nad sposobami wymuszenia zgodności wymagań zdrowotnych oraz energetycznych, tak aby procesy termorenowacji nie były postrzegane jako przyczyna znacznego obniżania jakości powietrza.

W obradach wzięło udział ok. 100 uczestników z terenu całego kraju, reprezentujących przedstawicieli agend rządowych, towarzystw naukowych, stowarzyszeń zawodowych, centrów badawczych, komisji normalizacyjnych, uczelni, wykonawców robót budowlanych, przedstawicieli nadzoru budowlanego.

Józefa Czabak

■ Wiadomości z Wydziału Budownictwa do uczelnianej gazety przekazywał przez kilka lat pan mgr inż. **Andrzej Słodziński**. Od bieżącego numeru obowiązki te przejęła pani mgr inż**. Józefa Czabak**, asystentka w Katedrze Podstaw Projektowania Budowlanego. Panu Andrzejowi redakcja WU składa serdeczne podziękowania za włożony trud i zaangażowanie, a nowemu korespondentowi życzy wiele satysfakcji.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

■ 1 października br. Wydział Elektrotechniki i Automatyki zorganizował uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego 1999/2000 dla studentów I roku studiów dziennych w sali SM ZWM przy ul. Sosnkowskiego 42. Władze dziekańskie wraz z opiekunami pierwszego roku studiów rozpoczęli tę uroczystość od powitania zebranych, następnie odbyła się immartykulacja. Imprezę uświetniło uroczyste odśpiewanie hymnu studenckiego „Gaudeamus Igitur". Na pierwszy rok studiów na WEiA zostało przyjętych łącznie 554 studentów, w tym: na *informa-*

Dziekan WEiA prof. Ryszard Rojek i prodziekan ds. studenckich prof. K. Macek-Kamińska wręczają studentom indeksy

tykę 184 osob + 27 na grupę dwujęzyczną, na *automatykę i robotykę* 111 osób, na *elektrotechnikę* 232 osób.

■ 20 października br. odbyło się w Politechnice Śląskiej w Gliwicach zebranie sprawozdawczo-wyborcze Oddziału Gliwickiego Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTETiS). Gliwicki Oddział PTETiS liczy 116 członków, w tym wielu pracowników naszej Uczelni, warszawski – 111 osób.

W Zarządzie Głównym kończącej się kadencji pracował prof. **Krzysztof Kluszczyński** oraz prof. **Jerzy Skubis**.

Prof. **Jan Chojcan**, przewodniczący Oddziału, złożył sprawozdanie z trzyletniej działalności Oddziału omawiając:

- otwarte seminaria popularno - naukowe dla publiczności;
- noworoczne zebrania, podczas których tradycyjnie już wręczana jest nagroda za najciekawszy artykuł w Zeszytach Naukowych;
- Beskidzkie Seminarium Elektryków w Istebnej-Pietraszonce;
- współorganizacja konferencji:
  - Sympozjum Podstawowych Problemów Energoelektroniki i Elektrotechniki,
  - Seminarium z Podstaw Elektrotechniki i Teorii Obwodów,
  - Sympozjum Zastosowanie Elektromagnetyzmu w Nowoczesnych Technikach i Technologiach,
  - Ogólnopolskie Warsztaty Doktoranckie,
- organizacja zebrania plenarnego Zarządu Głównego PTETiS w Gliwicach.

W następnej części spotkania prof. **Bogusław Grzesik**, przewodniczący komisji rewizyjnej, przedstawił analizę finansów Oddziału i wniósł o absolutorium dla ustępującego zarządu. Po dyskusji oraz głosowaniu tajnym zarząd w składzie:

- Prof. Jan Chojcan – przewodniczący,
- Prof. **Marian Pasko** – wiceprzewodniczący,
- Prof. **Andrzej Świerniak** – sekretarz,
- Dr **Anna Skrzywan-Kosek** – skarbnik

oraz członkowie: prof. **Tadeusz Skubis**, dr **Zbigniew Wysocki**, dr **Jadwiga Krych**, uzyskał jednomyślne absolutorium.

W następującej po sobie serii głosowań tajnych został wybrany przewodniczący Oddziału – prof. Jan Chojcan oraz zarząd w tym samym składzie, jak również komisja rewizyjna w składzie: prof. Bogusław Grzesik – przewodniczący oraz członkowie: prof. **Józef Parchański**, prof. **Jerzy Jakubiec**, dr **Karol Grandek**. Wybrano również delegatów na Walny Zjazd w Łodzi-Arnutówku w osobach: prof. prof. Krzysztofa Kluszczyńskiego, Jana Chojcana, Bogusława Grzesika, Mariana Pasko, **Jerzego Hickiewicza**, doc. **Zdzisława Pogodę**, dr. Zbigniewa Wysockiego i **Ryszarda Beniaka**.

Ostatnim punktem obrad było podjęcie uchwały o rozpoczęciu postępowania w sprawie nadania prof. **Wilibaldowi Winklerowi** tytułu członka honorowego PTETiS.

■ Pracownicy Katedry Elektroenergetyki prof. zw. dr hab. inż. Jerzy Skubis, prof. dr hab. inż. **Józef Kędzia**, dr inż. **Tomasz Boczar** i mgr **Stefan Wolny** w dniach 21-23 października br. wzięli udział w VII Sympozjum *Problemy eksploatacji układów izolacyjnych wysokiego napięcia*. Sympozjum zostało zorganizowane w Zakopanem przez Akademię Górniczo-Hutniczą z Krakowa.

■ 21 października br. Koło SEP przy Politechnice Opolskiej zorganizowało II edycję konkursu na najlepszą pracę dyplomową studentów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki. Do konkursu zostało zgłoszonych 5 prac dyplomowych, które zostały zaprezentowane w obecności przedstawicieli Zarządu Oddziału Opolskiego SEP, prezesa Oddz. Opolskiego SEP – mgr. **Mariana Krause**, JM Rektora Politechniki Opolskiej – prof. dr hab. inż. **Piotra Wacha**, dziekana WEiA – prof. dr hab. inż. **Ryszarda Rojka**, prodziekana ds. studenckich WEiA – prof. dr hab. inż. **Krystyny Macek-Kamińskiej** i prodziekana ds. organizacyjnych – dr inż. **Karola Grandka**.

Prezydium Konkursu stanowili: od lewej – dr K. Grandek, prof. J. Hickiewicz, prof. R. Rojek, Prezes Oddz. Opolskiego SEP M. Kraus, prof. P. Wach, prof. K. Macek-Kamińska, dr R. Beniak

W wyniku głosowania tajnego komisja konkursowa wyłoniła laureatów:

I miejsce zajął – mgr inż. **Marek Twardowski** za pracę *Diagnostyka maszyn elektrycznych z łożyskami ślizgowymi* – promotor dr inż. **Sławomir Szymaniec**,

II miejsce zajął – inż. **Wojciech Moch** za pracę *Przetwarzanie obrazów za pomocą procesora sygnałowego* – promotor prof. Krystyna Macek-Kamińska,

III miejsce ex aequo mgr inż. **Barbara Biernacik** i mgr. inż. **Julita Zięcik** za pracę *Oprogramowanie metod rozwiązywania zagadnień brzegowych elektrotechniki* – promotor prof. **Marian Łukaniszyn** i mgr inż. **Piotr Jelito** za pracę *Stanowisko do badań układu elektromechanicznego o ruchu liniowym* – promotor prof. **Ernest Mendrela**.

Zdobywca I miejsca mgr M. Twardowski przyjmuje gratulacje z rąk JM Rektora Politechniki Opolskiej prof P. Wacha

Od lewej: prof. P. Wach; uczestnicy konkursu: mgr K. Babczyk, mgr B. Biernacki, mgr M. Twardowski, inż. W. Moch, prof. J. Hickiewicz

Wyróżnienie zdobył mgr inż. **Krzysztof Babczyk** za pracę *Analiza obwodów magnetycznych ze szczelinami z użyciem programu wykorzystującego metodę elementów skończonych* – promotor prof. **Bronisław Tomczuk**.

Zwycięzcy otrzymali dyplomy i nagrody pieniężne, które sponsorowali: Oddział Opolski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Jego Magnificencja Rektor Politechniki Opolskiej prof. dr hab. inż. **Piotr Wach** oraz dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki prof. dr hab. inż. **Ryszard Rojek**. Konkurs został przygotowany dzięki pracy przewodniczącego Koła SEP przy Politechnice Opolskiej – dr. inż. **Ryszarda Beniaka**.

Jolanta Ukarma

Prof. Piotr Wach został wybrany w skład:

– Sekcji Maszyn Elektrycznych i Transformatorów Komitetu Elektrotechniki PAN na kadencję 1999–2001,

– Komisji ds. legislacyjnych Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP).

Urszula Mazur

Wydział Mechaniczny

Co słychać w CIATF (Międzynarodowy Komitet Odlewniczych Stowarzyszeń Technicznych)?

Coraz lepsze wieści, Drodzy Czytelnicy, coraz lepsze! Komitet zawitał do Polski, gdzie w klimacie powagi naukowej miasta Krakowa rozpoczął prace nad nowym statutem i ..., ale po kolei.

Prace nad nową strukturą światowej organizacji odlewniczej CIATF, prowadzone w obecnej kadencji, spowodowały znaczny wzrost intensywności pracy zarządu tej organizacji.

Wypracowane podczas zebrań stanowisko będzie podstawą do projektu nowego statutu, w rezultacie nowej formuły tej organizacji, atrakcyjnej i potrzebnej w przyszłości. Prace zarządu wspierane są przez specjalną grupę roboczą (task force) oraz bardzo liczne opinie i dobrą współpracę organizacji członkowskich. Wszystko powoduje, że ranga zebrań i ich postanowienia mają obecnie szczególną wagę. W proces tworzenia nowej organizacji wpisuje się także Polska. Na zaproszenia prezydenta CIATF oraz Stowarzyszenia Technicznego Odlewników Polskich do Krakowa przybyli członkowie zarządu CIATF, aby w dniu 20 listopada br. odbyć zebranie, którego głównym celem było podsumowanie dotychczasowych prac nad restrukturyzacją komitetu i przedstawienie wniosków będących podstawą nowego projektu statutu.

Zebranie odbywało się w pięknych i przytulnych pomieszczeniach „Sienkiewiczówki" – domu pracy twórczej należącego do AGH, udostępnionego i przygotowanego na to spotkanie dzięki życzliwości i zaangażowaniu JM Rektora – prof. **Ryszarda Tadeusiewicza** i jego współpracowników, w tym gospodarza budynku.

Podczas zebrania omówiono bieżące sprawy CIATF, dotyczące m.in. organizacji następnych kongresów i forum technicznych. Omówiono także przygotowania do forum technicznego, które w 2001 r., jako główna impreza, patronowana przez CIATF, odbędzie się w Warszawie. Tematyka forum to: *Nowe materiały w inżynierii odlewniczej*. Imprezą powiązaną z forum będą targi *Metal 2001*, które odwiedzą uczestnicy konferencji. Podczas kongresu we wrześniu 2000 roku w Paryżu przewidziano możliwość prezentacji zaproszenia do Warszawy. Jest to ponowna szansa zorganizowania w kraju imprezy skupiającej uwagę całego świata odlewniczego.

Sprawy komisji CIATF były również przedmiotem obrad. Zaakceptowano potrzebę kontynuowania prac nad zestawieniem prac naukowych realizowanych w różnych krajach, a dotyczących zagadnień odlewniczych. Zestawienie takie opublikowane zostało przez CIATF w bieżącym roku po raz pierwszy. Uzgodniono szczegóły organizacyjne nowo powoływanych komisji „Technologie przyszłości (emerging technologies)", „Żeliwo ADI", „Odlewnictwo artystyczne".

Gros czasu poświęcono jednak sprawie nowej formuły organizacji międzynarodowej. Po zamknięciu obrad, którym przewodniczył prezydent CIATF - prof. **Józef S. Suchy**, goście w czasie krótkiej wycieczki odwiedzili stare miasto i Kazimierz, a następnie w hotelu Grand spotkali się z grupą ludzi reprezentujących miasto i branżę.

■ Za kilka tygodni powitamy rok 2000, który wprowadzi nas w nowy wiek. Jedni spoglądają nań z duża dozą optymizmu, inni widzą go niezbyt jasno, zaś są i tacy, którzy całkiem czar-

no wyobrażają sobie nasze przyszłe losy. Proponuję wzorować się na grupie pierwszej. Do niej z pewnością należy prof. **Włodzimierz Kotowski**, zawsze aktywny i pełen wiary w ludzkie dokonania, w tym także własne, ma bowiem jasne i rozległe plany działania na przyszłość.

W dniach 7-10.11.1999 r. przebywał w Instytucie Chemii Stosowanej w Berlinie-Adlershof, w ramach środków finansowych wypracowanych przez siebie (jako konsultant naukowy podmiotów gospodarczych branży chemicznej i energetycznej), gdzie pracował z zespołem naukowym Instytutu nad projektem celowym badawczo-wdrożeniowym.

Tematem projektu, współfinansowanego przez Brukselę (Unia Europejska) i zakłady przemysłowe w proporcji 1:1, jest: *„Synteza węglanu dwumetylu z $CH_3OH+CO+O_2$ z udziałem układu katalityczno-membranowego"*. Strona niemiecka pozyskała dla tego projektu włoski koncern „ENI-CHEM", który jest największym na świecie wytwórcą tego produktu. Koncern zadeklarował wdrożenie nowej, wypracowanej w ramach realizacji projektu celowego, technologii. Ze strony polskiej deklaracje współpracy nad realizacją projektu, pozyskania środków finansowych oraz wdrożenia nowej technologii złożyły: Instytut Ciężkiej Syntezy Organicznej „Blachownia" oraz Zakłady Azotowe w Chorzowie.

Od 1985 r. prof. Wł. Kotowski wraz z zespołem naukowym Instytutu Chemii Stosowanej w Berlinie-Adlershof prowadził badania przed- i postlicencyjne na rzecz PETROCHEMII w Płocku, przekształconej niedawno w Polski Koncern Naftowy. Uzgodnione na rok 2000 oferty badawcze dla PKN to:

1. Bezpośrednie utlenianie benzenu w obecności katalizatorów wprost do fenolu zamiast obecnego skomplikowanego procesu dwustopniowego przez t. w. kumen.
2. Modyfikacja katalizatora izomeryzacji ksylenów z maksymalizacją produkcji p-ksylenu oraz minimalizacji produktów ubocznych.
3. Innowacje katalityczno-procesowe w węźle reformingu katalitycznego surowych benzyn oraz w odaromatyzowaniu i odsiarczaniu średnich destylatów.
4. Innowacje w parowo-termicznym pirolizowaniu benzyn do olefin z maksymalizacją etylenu.

Jak widać, tematyka badań obfita, zleceniodawcy solidni i dobrze rokujący na przyszłość (choćby w sferze finansowej), a Pan Profesor, jak zwykle, pełen werwy i pomysłów. Życzymy serdecznie wielu sukcesów i satysfakcji.

■ W dniach od 18 do 22 października 1999 roku dr hab. inż. **Wojciech Siłka** – profesor PO, dr inż. **Jerzy Jantos**, dr inż. **Wacław Hepner** - pracownicy Zakładu Samochodów oraz mgr **Władysława Hepner,** przebywali na zaproszenie ośrodków badawczych firm Daimler-Chrysler AG oraz Porsche AG w Niemczech.

W ramach wizyty w siedzibie koncernu Daimler-Chrysler AG w Stuttgarcie, w sekcji Grundsatzentwicklung Advanced Concepts Systemtechnik, dr inż. Jerzy Jantos wygłosił referat nt.: *Intergrierte System der Antriebsteuerung in Personen Kraft Wagen*.

Natomiast podczas pobytu w ośrodku badawczo-rozwojowym firmy Porsche AG w Weissach, dr inż. Jerzy Jantos przedstawił komputerową prezentację nt.: *Der Simulator der Belastung der Strassen*, zaś dr inż. Wacław Hepner wygłosił referat o badaniach samochodów z przekładnią CVT.

Obradom ze strony naszej delegacji przewodniczył dr hab. inż. W. Siłka, profesor PO, który przedstawił problematykę badawczą Zakładu Samochodów, zaś ze strony niemieckiej, w koncernie Daimler-Chrysler AG– Senior Menager Dr. Ing. **Michael Kokes**, natomiast w firmie Porsche AG – Head of Transmission Development Dipl.–Ing. **Karl-Heinz Stehle**.

W czasie wizyty omawiano możliwości współpracy, zapoznano się z wybranymi kierunkami działalności badawczej, wysłuchano referatów pracowników ośrodków badawczych. Ponadto naszym przedstawicielom udostępniono niektóre stanowiska badawcze oraz umożliwiono zapoznać się z linią montażową samochodu Porsche w Stuttgart Zuffenhausen.

Na podkreślenie zasługuje dobra atmosfera towarzysząca rozmowom oraz wstępne deklaracje odnośnie przyszłej współpracy. Jednak jednym z podstawowych jej warunków jest wizyta przedstawicieli ww. firm w naszej Uczelni i zapoznanie się z laboratoriami i aparaturą badawczą Wydziału.

■ W dniu 11.10.1999 r. prof. **J. Suchy** uczestniczył w konferencji pt.: *Produktywność - Konkurencyjność- Integracja*, zorganizowanej przez Uniwersytet Opolski i Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji. Ta XI cykliczna konferencja, promująca wybitnych ekonomistów z ośrodków krajowych i kilku zagranicznych, organizowana jest pod kierownictwem prof. **J. Jagasa** z Uniwersytetu Opolskiego.

Prof. J. Suchy przedstawił na konferencji opracowanie pt.: *Problemy produktywności w wybranych sektorach przemysłu*.

■ Dobiega końca rok 1999 - kolejny rok współpracy naszej Uczelni z Uniwersytetem Technicznym (Vysoké Učení Technické) w Brnie. Dla samej VUT jest on szczególny ze względu na setną rocznicę jej powstania. Ten jubileusz stał się ważnym wydarzeniem nie tylko dla uczelni, ale także dla miasta Brna. Rada Miasta ogłosiła rok 1999 rokiem VUT, co umożliwiło nadanie obchodom dużej rangi i rozmachu. Obok serii konferencji, organizowanych przez poszczególne wydziały, odbyły się centralne uroczystości w pięknym budynku mieszczącym rektorat, czytelnię, sale konferencyjne oraz aulę z organami i bardzo nowoczesnym wyposażeniem.

Dnia 9 listopada w tej właśnie auli, w bardzo uroczystej oprawie, wręczono okolicznościowe wyróżnienia i nagrody.

Wśród kilkunastu osób, laureatów najwyższych odznaczeń złotych honorowych medali, ustanowionych z okazji 100-lecia uczelni, był również prof. Józef Szczepan Suchy. W sentencji na dyplomie, dołączonym do złotego medalu, zapisano m.in.: „... jest on wyrazem uznania za rozwój współpracy między VUT w Brnie i Politechniką Opolską ..."

Jest to dowód uznania dla wszystkich działań podejmowanych przez pracowników obu uczelni, służących budowaniu dobrych, roboczych i koleżeńskich kontaktów. Serdecznie więc gratulujemy tak Panu Profesorowi, jako jednemu z pionierów tych działań, jak i wszystkim pracownikom, budowniczym tak dobrej współpracy między obydwoma uczelniami.

Opracowała: Maria Mazur

Katedra Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn

Dobiegł właśnie końca trzeci, ostatni rok, realizacji w naszej katedrze projektu TEMPUS S-JEP11033-96 pt.: *Development of Y System at the Faculty of Mechanics, Technical University of Opole*, którego kontraktorem i koordynatorem był prof. dr hab.inż. **Ewald Macha**. Korzyści wynikające z realizacji tego projektu są wyraźnie widoczne i uważamy, że udało nam się osiągnąć wszystkie zakładane cele.

Jak co roku, pracownicy i studenci Politechniki spędzili sporo czasu u naszych zagranicznych partnerów, poszerzając swoją wiedzę i zdobywając nowe doświadczenia. Dr **Tadeusz Łagoda** odbył miesięczny staż na uniwersytecie w Nottingham (Anglia), na tym samym uniwersytecie przez pół roku przebywał student V roku specjalności *konstrukcja i badanie maszyn*, pan **Aleksander Karolczuk**– będący obecnie na I roku studiów doktoranckich. W firmie Dartec Ltd. w Stourbridge (Anglia) podwyższali swoje kwalifikacje dr **Włodzimierz Będkowski** (1 miesiąc) i student V roku naszej specjalności pan **Robert Kowalczyk** (3 miesiące)- obecnie również student I roku studiów doktoranckich. Dr **Cyprian Lachowicz** odbył miesięczny staż w Futuroscope we Francji. W Opolu w dniach 3-5 lipca 1999 roku odbyło się spotkanie członków Executive Committee, w którym uczestniczyli goście z Anglii: dr **Richard Brooks** z uniwersytetu w Nottingham i pan **Karl Johnson** z firmy Dartec. Przedstawiciel LPMP w Futuroscope, prof. **Jean Petit** nie mógł, niestety, uczestniczyć ani w tym spotkaniu, ani w V Szkole Mechaniki Pękania w czerwcu, ponieważ miał wówczas wiele pracy na swojej uczelni.

Istotnym zadaniem projektu Tempus było doskonalenie procesu dydaktycznego. Zmiany dotyczyły zarówno studiów inżynierskich, jak i magisterskich. Nowe treści wprowadzono do programów nauczania informatyki, rysunku technicznego, geometrii wykreślnej, podstaw projektowania, drgań mechanicznych, teorii maszyn i mechanizmów, mechaniki płynów. Do naszej nowej specjalności *konstrukcja i badanie maszyn* wprowadzono nowe przedmioty: CAD napędu elektrycznego, hydraulicznego i pneumatycznego, współczesne materiały, grafikę komputerową, mechanikę pękania i niezawodność maszyn.

Unowocześniono również laboratorium badań zmęczeniowych i mechaniki pękania, z którego korzystają przede wszystkim studenci specjalności *konstrukcja i badanie maszyn.* Zbudowano i zastosowano tu dwa stanowiska do badań zmęczeniowych (MZRS-1 i MZGS-2000 PLZ). Stanowisko MZRS-1 służy do badań materiałów przy kombinacji losowego rozciągania i skręcania, a stanowisko MZGS-200PLZ do badań przy kombinacji pseudolosowego zginania i skręcania. Wdrożono również dwukanałowy system sterowania cyfrowego w układzie ze sprzężeniem zwrotnym Dartec 9640. Stanowiska są oczywiście wykorzystywane w procesie dydaktycznym i podczas przygotowywania prac doktorskich.

Dzięki funduszom uzyskanym na realizację projektu Tempus mogliśmy dokonać licznych zakupów, wzbogacając przede wszystkim naszą bazę laboratoryjną. Wiele uwagi i wysiłków poświęcono zwłaszcza laboratorium CAD/CAM, które jest przedmiotem naszej szczególnej troski i dumy. Komputery i nowoczesne oprogramowanie to coraz ważniejsze narzędzia, którymi posługują się nasi pracownicy i studenci; ułatwiają one nie tylko projektowanie czy obliczenia, ale również kontakt ze światem, zdobywanie informacji i współpracę z innymi ośrodkami naukowymi za granicą. Wdrożyliśmy nowe oprogramowanie komputerowe AutoCAD14PL, Mechanical Desktop, Matlab, Mathematica. Zakupiliśmy ekrany i rzutniki do przezroczy, zestaw nagłaśniający do sal wykładowych, komputery, ploter kolorowy A0, drukarki. Większa liczba studentów i pracowników Wydziału Mechanicznego naszej uczelni może obecnie korzystać z laboratorium CAD / CAM. Wśród zakupów znalazły się również książki *Multiaxial Fatigue and Deformation Testing Techniques,* ASTM 1997 oraz *Fatigue Design Handbook*, SAE 1997 i czasopisma *International Journal of Fatigue* oraz *AMSE Trans. Journal of Engineering Materials and Technology.*

W ramach projektu Tempus powstało w minionym roku 18 instrukcji laboratoryjnych oraz notatki autorskie z wykładów, których autorami są pracownicy Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn. Są one przeznaczone dla studentów naszej specjalności. Już w poprzednich latach okazało się, że tego rodzaju materiały są bardzo przydatne w pracy dydaktycznej i że warto przygotować jak największą ich liczbę. Instrukcje przygotowane w ostatnim roku realizacji projektu Tempus dotyczyły teorii maszyn i mechanizmów, wybranych technik pomiarowych, metod numerycznych w mechanice, trwałości maszyn, mechaniki pękania i drgań mechanicznych. Z funduszy przeznaczonych na realizację projektu Tempus dofinansowaliśmy także wydanie trzech skryptów. Były to:

- **Grzegorz Gasiak**, *Wybrane techniki pomiarowe w mechanice*, skrypt nr 222, 1999,
- **Czesław Pazoła**, *Podstawy konstruowania. Przekładnie mechaniczne*, skrypt nr 217, 1999,
- **Dariusz Rozumek**, *Zbiór zadań z teorii maszyn i mechanizmów*, skrypt nr 218, 1999.

W realizacji projektu Tempus brali udział nie tylko pracownicy Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn, ale również inne osoby z Politechniki Opolskiej. Pragniemy tu wyróżnić zwłaszcza panią mgr inż. **Bożenę Chrobak**, która prowadziła sprawy finansowe.

A oto krótkie podsumowanie trzyletniego okresu realizacji projektu (lata 1996-1999).

Opracowano i wdrożono następujące materiały dydaktyczne:

- 7 skryptów uczelnianych
- 64 instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych
- 5 kompletów notatek autorskich do wykładów
- katalog planów i programów studiów dziennych dla kierunku *mechanika i budowa maszyn*,

- utworzono pracownię komputerową z 16 stanowiskami dostępną dla pracowników i studentów Wydziału Mechanicznego z możliwością korzystania z internetu oraz najnowocześniejszych programów użytkowych typu CAD i MES, jak i peryferiów (ploter kolorowy A0, drukarki) zainstalowanych sieciowo,
- zbudowano katedralną sieć komputerową obsługującą łącznie 53 stacji roboczych (sala komputerowa, sale dydaktyczne, pokoje pracowników i doktorantów, sekretariat, laboratoria katedry), która światłowodem jest zintegrowana z siecią uczelni,

- laboratorium badań zmęczeniowych i mechaniki pękania wyposażono w 6 nowoczesnych stanowisk dydaktycznych,
- unowocześniono i uatrakcyjniono proces dydaktyczny dzięki zakupom nowoczesnego sprzętu audiowizualnego: projektora LCD, rzutnika pisma i przeźroczy, ekranów, bezprzewodowego systemu nagłaśniającego,
- zakupiono sprzęt biurowy: kserograf cyfrowy XEROX, fax,
- zrealizowano 12 wizyt kadry naukowo-dydaktycznej u partnerów zagranicznych (Nottingham University, Dartec Ltd. w Stoubridge, E.N.S.M.A w Futuroscope), 6 pobytów studentów na uniwersytetach w Anglii i Francji- łącznie 27 miesięcy, oraz 10 wizyt w Opolu gości zagranicznych z instytucji partnerskich projektu.

Całkowity budżet projektu wyniósł 240362 EURO, w tym na aparaturę wydano 13 6224 EURO, a na wyjazdy 51 130 EURO.

Ewa Helleńska, Włodzimierz Będkowski

Cią dalszy ze strony 10

ka Kępskiego w obradach uczestniczył rektor **Piotr Wach**.

■ 22.11. - prorektorzy **J. Skubis** i **G. Gasiak** oraz dyrektor administracyjny L. Prucnal odbyli spotkanie z wiceprezydentem miasta Opola **Haliną Żyłą** w sprawie pozyskania od miasta budynku przy ul. Struga i przeznaczeniu go na akademik dla studentów PO.

W tym samym dniu prorektor J. Skubis odbył spotkanie z przedstawicielami APC Metalchem SA Zakładów Aparatury Chemicznej: z prezesem zarządu dyrektorem generalnym **Aleksandrem Udryckim**, z dyrektorem ds. nadzoru właścicielskiego **Piotrem Białkiem** oraz specjalistą ds. marketingu i promocji **Teresą Pietrzak**. Omawiano sprawę współpracy pomiędzy PO a APC Metalchem SA, w tym m.in. sprawę odbywania zajęć w pomieszczeniach Metalchemu.

■ Prorektor prof. J. Skubis w dniu 23 listopada wziął udział w inauguracyjnym posiedzeniu Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw PO.

Elżbieta Czaja, Urszula Mazur

Dnia 8 listopada w Galerii przy MCK ZWM została otwarta wystawa malarstwa **Jolanty Hęciak-Morzyk**. Ekspozycję tworzą akwarele, obrazy olejne i pastele, którą to technikę autorka stosuje od niedawna. Tematyka prac jest zróżnicowana, choć dominują w niej nastrojowe pejzaże, ale obecne są także kwiaty i martwe natury. „Wiele jest pięknych miejsc na świecie, ale w naszym kraju także ich nie brak"– stwierdziła autorka otwierając wystawę i te właśnie piękne zakątki starała się uchwycić i zatrzymać w swoich obrazach. Mottem, które przyświeca wystawie są słowa zaczerpnięte z *Lapidariów* C.K. Norwida: *Cała plastyki tajemnica tylko w tym jednym jest, że duch jak błyskawica a chce go ująć gest*. Czy udało się autorce uchwycić pędzlem i uwiecznić na płótnie piękno i urodę niektórych miejsc? Na to pytanie odpowiedzieć musi sobie każdy sam oglądając zgromadzone w galerii prace. Wrażenia przekazywane przez oglądających były bardzo przychylne, a i słowa zachwytu nie były rzadkie. Na otwarcie przybyło bardzo wiele osób a prezentowane prace były szeroko omawiane, a niektóre wręcz żywo dyskutowane. Duże wrażenie robiły zwłaszcza pejzaże, które cechuje szczególny klimat tworzący niepowtarzalny nastrój. Wśród oglądających nie zabrakło profesjonalistów (obecny był emerytowany profesor wrocławskiej akademii), który w prezentowanych pastelach zwrócił uwagę na świetne wręcz operowanie kredką , a ujęcie mgieł określił za „mistrzowskie". Obecni również byli pracownicy BWA.

Do projektu wystawy pani Jolanta przygotowywała się dość długo i – jak sama zapewnia – życzliwe zainteresowanie przyjaciół i ludzi rozmiłowanych w sztuce pozwoliło jej plan doprowadzić do finału.

Autorka jest absolwentką Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych w Opolu. Malowanie jest dla niej odskocznią od szarości dnia i okazją do twórczej samorealizacji. Swoje wnikliwe obserwacje natury i fascynacje pięknem otoczenia przelewa na papier za pośrednictwem pasteli i akwareli. Tworzy własny niepowtarzalny świat, który nazywa „krainą milczącej poezji". Jej wielobarwny rejestr zabytków architektury daje szansę przetrwania historii i chroni ją przed zapomnieniem.

Prezentowane na wystawie prace stanowią tylko wycinek twórczości Pani Jolanty. Każdy kto chciał zapoznać się z widzianym przez Nią światem, z Jej odczuwaniem rzeczywistości mógł to uczynić niestety tylko do 25 listopada. Myślę, że ten, kto to uczynił, potwierdzi słowa Greka Simonidesa: *Poezja to mówiące malarstwo, a malarstwo - milcząca poezja.*

Autorka jest plastykiem w Pracowni Technik Multimedialnych uczelnianego Działu Wydawnictw i Promocji, a jej prace są znane i cenione w środowisku, toteż na otwarciu wystawy wielu było pracowników Politechniki Opolskiej.

pk

5. PROGRAM RAMOWY UNII EUROPEJSKIEJ

I Program Horyzontalny – działania towarzyszące

Widoczna aktywność i zaangażowanie wielu polskich zespołów oraz jednostek badawczych w poszczególnych działaniach 5PR podnosi niewątpliwie poprzeczkę dla pozostałych. To banalne z pozoru stwierdzenie przybiera na znaczeniu, gdy dodamy, iż w pierwszych dniach września br. weszła w życie decyzja Rady Stowarzyszenia Unia Europejska – Polska, przyjmująca zasady i warunki uczestnictwa naszego kraju we wspólnotowych programach w dziedzinie badań, rozwoju technicznego i prezentacji 1998-2002. W trakcie tych negocjacji Polska zgodziła się – na zasadzie wzajemności – na otwarcie swoich programów badawczych dla instytucji z krajów członkowskich Wspólnoty. Ten stan, niewątpliwie ułatwi negocjacje i uczestnictwo polskich instytucji naukowo-badawczych w Piątym Programie Ramowym, lecz jednocześnie spotęguje konkurencję.

Jak wiadomo, 5PR – najważniejsze europejskie przedsięwzięcie badawczo-rozwojowe – składa się z tak zwanych *akcji kluczowych* (koncentrujących zasoby techniczne oraz umiejętności naukowców na rozwiązywaniu szeregu dobrze zdefiniowanych problemów społecznych i ekonomicznych), *akcji ogólnych* (uzupełniających przedsięwzięcia związane z finansowaniem projektów z tematyki akcji kluczowych oraz koncentrujących się na wspieraniu badań podstawowych i elastycznego dostosowania ich do współczesnych potrzeb), *obszarów badawczych* (definiujących niejako, przygotowywane projekty badawczo-rozwojowe lub badawczo-wdrożeniowe).

Oprócz projektów badawczych Piąty Program Ramowy oferuje szereg działań wspomagających jak: dostęp do infrastruktury naukowej, sieci naukowe, możliwość uzyskania stypendium. Wszystko to, zostało właśnie ujęte w programach horyzontalnych.

Celem I Programu Horyzontalnego jest upowszechnianie wiedzy o badaniach naukowych prowadzonych w krajach Wspólnoty. Jego główne założenia– promują międzynarodową współpracę naukowo-techniczną, wspierają działania prowadzące do osiągnięcia doskonałości naukowo-badawczej w kontekście międzynarodowym, wprowadzają realne kryteria wydajności, umożliwiają udział w kreowaniu zewnętrznej polityki wspólnotowej ze szczególnym uwzględnieniem krajów kandydujących do członkostwa w Unii Europejskiej.

Utwierdzenie międzynarodowej roli wspólnotowych badań naukowych

Po zamknięciu kilku konkursów w ramach I Programu Horyzontalnego 5 PR nadal aktualny jest udział Polski w tym programie, w następujących działaniach towarzyszących (accompanying maesures):

1. **"Wsparcie udziału w konferencjach"**, mające na celu zwiększenie szans na kontakty międzynarodowe, co z kolei ma ułatwić udział we wspólnych projektach BRT oraz akcjach skoordynowanych w ramach 5 PR. Wsparcie przeznaczone jest na udział polskich naukowców w konferencjach organizowanych w krajach Europy Zachodniej lub organizację międzynarodowych konferencji w Polsce. Do składania wniosków upoważnieni są jedynie organizatorzy konferencji; indywidualne wnioski potencjalnych uczestników konferencji nie będą rozpatrywane. Przy ocenie wniosków bierze się pod uwagę wartość naukową konferencji w kontekście problematyki tematycznej 5 PR oraz zasadność propozycji administracyjnych i finansowych.
2. **"Podnoszenie świadomości i szkolenia"**, mające na celu wsparcie działań upowszechniających wiedzę o 5 PR, przede wszystkim dotyczącą spraw związanych z: poszukiwaniem partnerów (spotkania brokerskie), tworzeniem konsorcjum, przygotowaniem wniosków (szczególnie przez SMEs), negocjacją kontraktu, zarządzaniem projektem (włącznie z aspektami finansowymi). Do składania wniosków upoważnione są funkcjonujące w kraju ośrodki rozpowszechniania informacji (dissemination networks) o 5 PR, na wsparcie dotychczasowej działalności informacyjnej oraz na zintegrowanie z nimi publicznych i prywatnych instytucji reprezentujących środowisko naukowo-technologiczne lub oddziałujących na nie. Przy ocenie wniosków bierze się pod uwagę wartość proponowanych działań, kwalifikacje wnioskodawców oraz ich zdolność reprezentowania i/lub oddziaływania na środowisko sektora N+T. Wnioski należy składać dwa miesiące przed odpowiednim terminem końcowym
3. ***"Stypendia do Japonii"***, mające na celu umożliwienie młodym (do 32 lat) badaczom i kadrze technicznej z krajów członkowskich i stowarzyszonych z UE uczestniczenia w badaniach prowadzonych w najlepszych japońskich prywatnych i państwowych laboratoriach o profilu przemysłowym. Stypendia przyznawane są na okres 2 lat, na badania w dziedzinie nauk przyrodniczych i ścisłych oraz na przyspieszony kurs j. japońskiego. Przy ocenie wniosków bierze się pod uwagę znaczenie proponowanych badań dla unijnej polityki N+PT, przemysłowy aspekt projektu oraz kompetencje i doświadczenie zawodowe kandydata.

Terminy składania wniosków na ww. działania przedstawia tabela:

Działanie towarzyszące	Przewidywany budżet (mln euro)	Ogłoszenie konkursu	Zamknięcie konkursu
Wsparcie konferencji	0,5 (na cały okres 1999-2002)	27.03.99	konkurs otwarty: 16.11.99, 16.03.00, 17.07.00, 16.11.00, 16.03.01, 16.07.01, 16.11.01, 15.03.02, 16.07.02, 15.11.02
Podnoszenie świadomości i szkolenia	0,5	15.09.00 (przewidywany termin)	15.03.01
Stypendia do Japonii	1,5 1,6 1,7	27.03.99	konkurs otwarty 01.03.00, 01.03.01, 01.03.02

Zima pod znakiem „wzrostu”

Na przełomie listopada i grudnia br. oraz w styczniu 2000 odbywa się cała seria spotkań w ramach ogólnoeuropejskiej kampanii informacyjnej Akcji kluczowej 1– *Innowacyjne produkty, procesy i organizacja* oraz Akcji ogólnej *Materiały, ich technologia – produkcja i przetwarzanie* – III Programu Tematycznego *Promocja konkurencyjnego i zrównoważonego wzrostu* – części, Piątego Programu Ramowego Unii Europejskiej. W Warszawie, tego typu spotkanie, zwane szkoleniowo-brokerskim, zostało zaplanowane na 7 grudnia br.

Organizatorzy tych imprez, nazwanych *Awareness Campaign* dwoją się i troją, aby dokładnie przybliżyć obszar zagadnień i kryteria udziału w programie przed kolejnym ogłoszeniem zaproszeń (call for proposals), które ma nastąpić 15 grudnia 1999 r.

Pierwsze zaproszenie do składania wniosków projektowych w Programie *Growth*, w marcu 1999 r. spotkało się z dużym zainteresowanie ze strony badaczy i producentów w całej Europie. Jednak, w okresie przygotowawczym i podczas konkursu otwartego, a także na zakończenie procedury oceniania wniosków, zrodziła się pewna ilość pytań i kwestii związanych z odpowiednim przygotowywaniem projektów.

Te spostrzeżenia skłaniają Komisję Europejską, aby za pośrednictwem Krajowych Punktów Kontaktowych– właśnie III Programu Tematycznego, zorganizować jak najszerszą kampanię informacyjną, wyjaśniającą priorytety badawcze, odpowiedni charakter akcji kluczowej i akcji ogólnej dla właściwego „zakodowania” obszaru badawczego i prawidłowego przygotowania wniosku projektowego.

Termin składania wniosków – do 15 marca 2000 r. – zostanie prawdopodobnie utrzymany. Tak szeroko zakrojona kampania informacyjna obejmuje zarówno organizację uproszczonych „dni informacyjnych”, jak również bardziej złożonych szkoleń przygotowawczych i rozpowszechnianie materiałów wspierających. Stąd zapewne, tak szerokie spektrum działań.

Jako się rzekło, kampania skupia się na dwóch punktach Programu, noszących oficjalne kryptonimy KA1 oraz MAT, a organizatorzy spotkań biorą pod uwagę wszystkie aspekty formułowania wniosków, z zaakcentowaniem nabytych doświadczeń w pokonywaniu trudności. Uczestnikami tych spotkań są – przede wszystkim – potencjalni twórcy wniosków projektowych, szczególnie przedstawiciele przemysłu, zespołów badawczych oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Janusz Fijak

Z inicjatywy Działu Nauki gościliśmy w naszej uczelni w dniu 25 października br. dyrektora Krajowego Punktu Kontaktowego 5. Programu Ramowego Unii Europejskiej dr. **Andrzeja Siemiaszkę,** który przeprowadził szkolenie dotyczące tego programu. W szkoleniu uczestniczyło około 50 zainteresowanych osób (nauczyciele akademiccy, a także osoby spoza Politechniki Opolskiej). Gościa oficjalnie przywitał prof. **Jerzy Skubis.**

Uczestnictwo w projektach 5PR jest procedurą skomplikowaną dlatego też położono nacisk na prawidłowe stawianie kroków w formułowaniu wniosków projektowych. Zachowanie procedury pod względem merytorycznym i logicznym przedstawione jest w specjalnych pakietach informacyjnych dot. poszczególnych programów tematycznych. Na tym szkoleniu omówiono program tematyczny 3 „Growth”. Dyskutowano na temat składników pakietu:

- publikowanych materiałów do wzięcia udziału w „Call Text”,
- procedury korzystania z planu pracy „Work Programme”,
- analizy przewodnika dla składających propozycje „Guide for Proposers”,
- jak również całej procedury składania wniosków projektowych.

Jednym z najważniejszych punktów spotkania były uwagi i spostrzeżenia na temat kalkulacji kosztów przy przygotowaniu wniosków projektowych. A. Siemiaszko przedstawił zasady tego typu rozliczeń wprowadzonych przez Komisję Europejską.

E. Czaja

Studenckie Koło Naukowe

SKRUBER

przy Katedrze Inżynierii Procesowej

W październiku odbyło się kolejne zebranie Studenckiego Koła Naukowego „*SKRUBER*", na którym– aby formalności stało się zadość– zweryfikowano listę członków Koła, przyjmując w jego szeregi także studentów z 4. roku specjalności *maszyny, urządzenia przemysłowe i ochrony środowiska*. Zmieniła się tym samym liczebność naszego Koła, które w obecnej chwili zrzesza w swoich szeregach następujące osoby:

· weterani Koła (koledzy z 5. roku):
  1.Grodecki Sławomir
  2. Jania Robert
  3. Jańczak Robert
  4. Tomeczek Marek – prezes
  5. Trawiński Sławomir – z-ca prezesa
  6. Zacharczuk Andrzej - sekretarz
  7. Żabski Adam
· świeżo wcieleni (4. rok studiów):
  8. Grabski Damian
  9. John Joachim
  10. Kątny Robert
  11. Klamecki Robert
  12. Kretek Sebastian
  13. Kubek Krzysztof
  14. Pisz Jarosław
  15. Tomeczek Roman
  16. Warchał Janusz
  17. Zalewski Krzysztof
  18. Ziemba Krzysztof

Kolejnym punktem zebrania (w celu rozluźnienia atmosfery) był referat nt. „Charakterystyka przepływów trójfazowych", wygłoszony przez zaproszonego na tę okazję kolegę (doktoranta Katedry Inżynierii Procesowej) mgra inż. **Krystiana Czernka**, poprzedniego prezesa SKN „*SKRUBER*". Spotkanie to po niedługim czasie przerodziło się w dyskusję na tematy nie tylko naukowe, po czym nasz „były" odczytał nam *e-mail* otrzymany od studentów z wydziału architektury Politechniki Wrocławskiej, pragnących nawiązać kontakt z naszym kołem. Wiadomość tę wszyscy koledzy przyjęli z zadowoleniem i podjęli decyzję o natychmiastowej odpowiedzi na ich pismo.

Jednak głównym celem naszego zebrania było omówienie spraw związanych z planowanym w przyszłym roku wyjazdem na Międzynarodową Wystawę-Kongres Aparatury Procesowej, Biotechnologii i Ochrony Środowiska ACHEMA'2000 do Frankfurtu n/Menem.

W szczególności zwracano uwagę na „metody pozyskania" sponsorów, którzy byliby chętni pokryć część kosztów związanych z ww. wyjazdem. Wycieczka ta będzie trudna do zrealizowania, jednak wszyscy jesteśmy dobrej myśli i będziemy dokładać wszelkich starań aby sprawę tę sfinalizować. Pewnym atutem naszego optymizmu jest fakt, że w roku 1997 naszym starszym kolegom taka sama „impreza" się udała i to w pełnym tego słowa znaczeniu (por. WU nr 2(65)/97).

W trakcie zebrania ustalono także podstawowe założenia naszej ogólnej działalności w roku przyszłym, a mianowicie:

1. Spotkania z pracodawcami i przedstawicielami firm, interesujące nas z tytułu kierunku studiów;
2. Aparatura procesowa w praktyce (wycieczki do zakładów, na targi itp.);
3. Pomoc w zdobywaniu fachowej literatury;
4. Podjęcie współpracy z kołami naukowymi o zbliżonym profilu z innych uczelni.

W stosunku do tego ostatniego punktu programu, zgłosiliśmy już nasz akces na tzw. „Dni aktywności", organizowane przez opolski oddział Stowarzyszenia Studentów AISEC, mając nadzieję uczestniczyć m.in. w projekcie pod nazwą JAK-Jakość Aktywność Kreatywność.

Zaplanowano także (na koniec listopada) wyjazd na Międzynarodowe Targi Poznańskie „POLEKO'99", gdzie (jak corocznie) zaprezentowane zostaną systemy i urządzenia inżynierii procesowej i ochrony środowiska. Mamy nadzieję na udaną wycieczkę.

Podsumowując chcielibyśmy serdecznie podziękować dr. inż. **Gabrielowi Filipczakowi** za poprowadzenie spotkania oraz mgr. inż. Krystianowi Czernkowi za wygłoszenie referatu.

Sekretarz SKN SKRUBER
Andrzej Zacharczuk

Wycieczka do Głuchołaz

Piękne krajobrazy Gór Opawskich, leżące w południowej części województwa opolskiego i Jeseników – drugich co do wielkości gór w Republice Czeskiej – są wymarzonym miejscem dla ludzi potrzebujących wypoczynku i regeneracji sił psychicznych i fizycznych.

Sprzyjający klimat, dobre nasłonecznienie, lasy i potoki przyczyniły się do powstania uzdrowisk takich jak: Sanatorium Kolejowe Chorób Płuc, Sanatorium Rehabilitacyjne „Aleksandrówka", Uzdrowisko Priessnitza (Jesenik), Dolni Lipowa oraz Specjalistycznego Szpitala Pulmologicznego MSWi A w Głuchołazach.

21 maja 1999 r. Koło Naukowe „AKTON" wyruszyło na naukową przygodę w te urocze tereny w celu poznania sposobów leczenia i warunków pracy fizjoterapeutów.

Pierwszym ośrodkiem, który odwiedziliśmy był szpital MSWiA w Głuchołazach, w którym leczone są schorzenia oskrzeli i płuc. Mieliśmy okazję zobaczyć liczne specjalistyczne oddziały oraz dokładnie zapoznać się z pracą fizjoterapeutów. Najwięcej czasu spędziliśmy na dobrze wyposażonym oddziale rehabilitacji. W sali do kinezyterapii mieliśmy okazję uczestniczyć w ćwiczeniach ruchowych prowadzonych u osób z problemami układu oddechowego. Największym powodzeniem wśród nas cieszyły się:

- pomieszczenia do inhalacji, w których dzięki uprzejmości rehabilitantów mogliśmy sami skorzystać z terapii inhalacyjnej oraz
- stanowiska do masażu, w których podglądaliśmy fachowe chwyty masażystów. Niektórzy z nas, za zgodą pacjentów, mogli nawet próbować swoich umiejętności w masażu.

Poza tym zwiedziliśmy dział fizykoterapii, pracownię testów wysiłkowych i badań czynnościowych układu oddechowego, pracownię RTG i laboratorium analityczne.

Resztę dnia spędziliśmy w ośrodku wypoczynkowym w Jarnołtówku na zabawie w podchody i kalambury a także przy ognisku.

Następnego ranka wyruszyliśmy do Jesenika. Przeprawa nie była prosta, jednak po licznych, śmiesznych perypetiach, dotarliśmy na miejsce. A było warto, bowiem Priessnitz - część uzdrowiskowa miasta Jesenik, jest przepiękna i położona na malowniczym wzgórzu, na które wiedzie droga w kształcie bardzo krętej serpentyny. Kompleks budynków sanatoryjnych został założony w 1820 r. przez **Vincentego Priessnitza -** rolnika, który podczas wypasania bydła, zauważył postrzeloną sarnę, która leczyła swoją ranę w źródełku. Po wypadku jakiemu uległ podczas wykonywania domowych prac Priessnitz osobiście wypróbował leczniczego działania zdroju. Dzięki niemu Lazne Jesenik stało się ośrodkiem leczniczym znanym na całym świecie z cudownych właściwości tryskających tam źródeł. Zwiedziliśmy główny, zabytkowy budynek, w którego murach pacjenci poddawani są różnym zabiegom takim jak: kąpiele (perliste, ziołowe, wirowe), natryskom, saunie, masażom, akupunkturze. Jednak największy podziw wzbudziły w nas drewniane wanny, które pamiętają jeszcze założyciela uzdrowiska. Pod koniec naszej wizyty w Sanatorium mieliśmy sami okazję skorzystać z dobrodziejstw kąpieli w tamtejszym basenie.

Oprócz pobytu w sanatorium udało nam się również zwiedzić jeden z największych systemów jaskiń na Pomezi, który powstał przez rozpuszczenie marmuru tzn. wapieńca krystalicznego. Przeszliśmy się 400-metrowym korytarzem pokrytym przepięknymi stalaktytami i stalagmitami .

Pełni miłych wrażeń a także nadziei na to, że w tak pięknym miejscu będziemy mogli kiedyś odbywać praktyki i być może w przyszłości pracować, wróciliśmy do swoich domów. Dla wielu z nas wyjazd ten był przełomowym doświadczeniem uświadamiającym fakt, że na świecie jest wiele pięknych miejsc, gdzie można mieszkać, pracować i odpoczywać.

VII Międzynarodowe Targi Sprzętu Rehabilitacyjnego INTEGRA' 99 13–15.05.1999 Wrocław

13 maja członkowie Koła Naukowego AKTON pojechali do Wrocławia na VII Międzynarodowe Targi Sprzętu Rehabilitacyjnego INTEGRA '99 i uczestniczyli w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, której tematem były *Biomedyczne, antropologiczne i rehabilitacyjne problemy mastektomii.*

Liczne referaty przedstawione na Konferencji przybliżyły nam problemy związane z rozpoznawaniem, leczeniem raka sutka i rehabilitacją po mastektomii .

Wśród polskich kobiet najczęstszym nowotworem złośliwym jest rak sutka stanowiący 17% ogółu zachorowań. Nowotwór najczęściej atakuje te kobiety, które przekroczyły 50 rok życia. Rozpoznanie raka sutka ustala się na podstawie badania podmiotowego, przedmiotowego, badań obrazowych i histologicznych. Niezbędnymi badaniami są:

- mammografia obu sutków
- badanie USG sutków u kobiet młodych i przy współistniejącej ciąży.

Metoda leczenia zależy od stopnia zaawansowania choroby, od rodzaju raka, ogólnego stanu pacjentki i wyników badań. Niemniej istnieją cztery podstawowe: leczenie chirurgiczne, radioterapia, chemioterapia i hormonoterapia.

Standardową metodą chirurgicznego leczenia raka gruczołu piersiowego jest radykalna amputacja sutka sposobem Pateya. Po zabiegu może wystąpić szereg powikłań , które dzieli się na wczesne i późne:

- w grupie powikłań wczesnych wymienić można krwawienia z rany po zabiegu i tworzenie się krwiaka , miejscowy stan zapalny, martwicę płatów skórno-podskórnych oraz fantomowe bóle amputowanej piersi;
- do grupy powikłań późnych zaliczamy dysfunkcje związane z uszkodzeniem w trakcie zabiegu nerwów biegnących w operowanej okolicy, zaburzenia czucia i parestezje oraz zaburzenia funkcji mięśni zaopatrywanych przez uszkodzone nerwy, będące gałęziami splotu ramiennego. Innym z powikłań późnych jest wystąpienie obrzęku kończyny górnej po stronie operowanej piersi, jak również rozwój na jego podłożu mięsaka naczyń limfatycznych. Następstwem obrzęku są różnego rodzaju deformacje ciała i wady postawy.

Dodatkowo mogą pojawić się zaburzenia wentylacji płuc oraz zaburzenia sfery psychicznej.

Wykonywane od pierwszych dni po zabiegu odpowiednie ćwiczenia usprawniające i oddziaływanie na psychikę chorych zapobiega w istotny sposób wystąpieniu niekorzystnych zaburzeń. Kobiety po operacji powinny stosować zalecane ćwiczenia do końca życia, aby utrzymać się w dobrej formie fizycznej i psychicznej. Bardzo ważnym elementem rehabilitacji po leczeniu operacyjnym jest zaopatrzenie się w protezę sutka.

Podsumowując nasze zdobyte podczas obrad wiadomości, chcielibyśmy podkreślić, że szansę na wyleczenie mają pacjentki we wczesnym stadium choroby. Wczesne wykrywanie raka możliwe jest przy użyciu metody samobadania sutków, które każda kobieta powinna wykonywać raz w miesiącu, aby wiedzieć jak piersi wyglądają i jak odczuwa się ich napięcie i ciężar.

11.06.1999 roku w Czarnowąsach w Ośrodku Pomocy Społecznej prowadzonym przez **siostry jadwiżanki** odbył się Wojewódzki Konkurs Artystyczny dla osób niepełnosprawnych. Członkowie Koła Naukowego AKTON mieli możliwość spędzenia kilku miłych chwil w towarzystwie sprawnych inaczej artystów.

Deszczowa pogoda pokrzyżowała trochę plany organizatorom i imprezę musiano przenieść do budynku. Jednak tutaj, w miłej i ciepłej atmosferze, młodzi artyści, ich opiekunowie i my, świetnie się bawiliśmy. Dzieci pełne entuzjazmu, stosując różne techniki malarskie, stworzyły przepiękne dzieła sztuki. Efekty zapierały dech w piersiach. Każde dziecko miało swojego opiekuna, który w zależności od dysfunkcji mógł pomagać artyście w pracy. Jednak w większości dzieci same radziły sobie w tworzeniu swych arcydzieł, wkładając w to dużo energii i „swoje serce".

My spędziliśmy miło czas w towarzystwie kilku dziewczynek, którymi się opiekowałyśmy. Kontakt z nimi sprawił nam ogromną radość, a przy okazji wiele nas nauczył. Dla większości z nas było to pierwsze spotkanie z dzieckiem niepełnosprawnym, z człowiekiem który mimo swych dysfunkcji potrafi cieszyć się życiem i tę radość, a także miłość, przelewa na innych. Pobyt wśród tych sprawnych inaczej ludzi był dla nas nowym przeżyciem, z którego bardzo się cieszymy.

Karina Słonka, opiekun SKN Akton

Problemy środowiska Karkonoszy, czyli studenckie badania naukowe z rozrywką

W dniach od 1 do 12 lipca 1999 roku w Karpaczu odbył się obóz naukowy zorganizowany przez Koło Naukowe Inżynierów Środowiska „Klub Ekoinżyniera". Uczestnikami obozu byli studenci kierunku *inżynieria środowiska* , a wśród nich „rodzynka" z *marketingu i zarządzania*. Ekipie przewodziła dr **Krystyna Słodczyk** – opiekun naukowy koła. Głównym celem pobytu w Karkonoszach było poznanie problemów środowiska naturalnego i jego ochrony. Uczestnicy badali wpływ zanieczyszczeń oraz innych form antropopresji na lasy okolic Karpacza i Karkonoskiego Parku Narodowego. Codzienne wędrówki po szlakach, warsztaty naukowe, także rozmowy ze studentami Uniwersytetu Wrocławskiego oraz cała masa wykładów z ekologii „na bieżąco" pozwoliły nam zagłębić się w problemy Karkonoszy i okolic.

Emitowane do powietrza zanieczyszczenia szczególnie negatywnie wpływają na biocenozę lasów iglastych, wrażliwych na bezpośrednie oddziaływanie toksycznych gazów, pyłów i kwaśnych deszczy. Drzewostan świerka w wielu miejscach ukazuje „oskalpowane" zbocza, na których tylko miejscami widnieją kępy martwego lasu. Szkielety, których jeszcze nie obaliły wichury, słabo chronią glebę przed erozją i osłaniają pojedynczo posadzone młode drzewa. Ten jakby księżycowy krajobraz powstał w wyniku obecności w powietrzu wysokich stężeń dwutlenku siarki. Jednakże podjęto już działania minimalizujące ujemne oddziaływanie emisji, przystępując do przebudowy drzewostanów z wrażliwych monokultur iglastych na drzewostany wielogatunkowe, o większej tolerancji na zanieczyszczenia.

Podczas wycieczek obserwowaliśmy przyrodę, zbierając informacje na temat bytujących na drzewach porostów. Rośliny te, złożone z dwóch odrębnych organizmów: glonu i grzyba, mogą pobierać substancje odżywcze prosto z atmosfery i akumulują w plesze substancje trujące. Są więc doskonałymi bioindykatorami, wskazującymi stopień zanieczyszczenia środowiska naturalnego, zwłaszcza, że mogą rosnąć tam, gdzie dla innych roślin jest zbyt mało gleby lub wody. Do oceny środowiska naturalnego wykorzystaliśmy ośmiostopniową skalę porostową. Jest to najtańsza metoda monitorowania środowiska, nie wymagająca żadnej aparatury. Zakłada użycie porostów i glonów epifitycznych jako wskaźników zanieczyszczenia atmosfery dwutlenkiem siarki. Porosty i glony zostały uszeregowane zgodnie ze wzrastającą wrażliwością na tę substancję, co pozwoliło nam określić w przybliżeniu stopień zanieczyszczenia na badanym terenie.

A przecież właśnie wylesienie Karkonoszy może doprowadzić do nieodwracalnych zmian: do powodzi, erozji, zagrażającej bliższej i dalszej okolicy, zmian klimatycznych, dewastacji krajobrazu - tego jedynego w swoim rodzaju miejsca, do którego zjeżdżają turyści z całej Europy. Dodać należy, że Karkonosze tworzą Bilateralny Rezerwat Biosfery (w Polsce mamy 7 rezerwatów biosfery). Bilateralny Rezerwat Biosfery Karkonosze został utworzony w roku 1993 decyzją Międzynarodowego Komitetu MaB (Man and Biosphere) w Paryżu, działającego w ramach UNESCO, jako wynik polsko-czeskich dążeń. Jego powierzchnia wynosi 60,5 tys. ha, z czego 5,5 tys. ha leży na terenie Polski. Rola rezerwatów biosfery nie polega wyłącznie na konserwatorskiej ochronie zasobów przyrodniczych danego terenu. Poszukuje się równowagi między wykorzystaniem zasobów przyrody dla dobra społeczeństwa, a ich zachowaniem dla przyszłych pokoleń. Każdy rezerwat biosfery musi spełniać 3 podstawowe funkcje: konserwatorską, rozwojową i logistyczną, a więc pełnić funkcje ochronne wobec krajobrazu, gatunku, ekosystemu. Rezerwat ma na celu także promocję ekonomicznego rozwoju na poziomie lokalnym, popieranie i prowadzenie badań naukowych, monitoringu i edukacji.

Zajęciom naukowym towarzyszyła też rozrywka. Karpacz jest bowiem bogaty w atrakcje. Posiada wyciąg krzesełkowy na Kopę, skąd już tylko „dwa kroki" na najwyższy szczyt Karkonoszy, Śnieżkę. Ma też wspaniały obiekt zabytkowy- drewniany kościółek Wang z XII wieku, przeniesiony tu z Norwegii 150 lat temu. Znajduje się tu także interesujące Muzeum Sportu i Turystyki z miniogródkiem roślin górskich. Warto odwiedzić oblegane przez turystów Muzeum Zabawek, z bogatą kolekcją lalek, misiów oraz rozmaitych innych zabawek z różnych stron świata. Są one darem słynnego wrocławskiego mima i reżysera teatralnego- Henryka Tomaszewskiego.

Ale to nie wszystko. Ostatnio przybyły Karpaczowi dwie nowe atrakcje, które wzbudziły w nas wiele entuzjazmu. W centrum miasta zbudowano letni tor saneczkowy – najdłuższy w kraju. Urządzenie wyciągowe wprowadza sanki na 350-metrowy stok, skąd zjeżdża się krętą rynną długości 1060 m. Drugą niecodzienną atrakcją jest miasteczko z Dzikiego Zachodu- Western City, jedyny tego rodzaju, znamienity pomysł, zrealizowany w Polsce! Założono je na skraju Karpacza i wioski Ściegny pod tzw. Kozią Skałą. W tej bajkowej scenerii znajduje się między innymi chata traperów, bank, saloon, country club, sklepy i oczywiście biuro szeryfa. W miasteczku można pojeździć konno, doskonalić się w strzelaniu z łuku lub strzelby, ujeżdżać mechanicznego byka, rozpalić ognisko, korzystając z usług „prawdziwych" Indian, a także uczestniczyć w inscenizowanym napadzie gangsterów na bank.

Pobyt w tak interesującym miejscu pozwolił wszystkim nie tylko wypocząć. Przede wszystkim dostarczył sporo wrażeń i wyczulił nas na skutki antropopresji, co często wzniecało dyskusje oraz wymianę przemyśleń. Dzisiaj masowy rozwój techniki, powstawanie nowych technologii, systemów informatycznych przestało już kogokolwiek dziwić. Liczy się tylko człowiek, jego potrzeby, zachcianki i kaprysy- to one są stawiane na piedestale. Nastawieni na maksymalny konsumpcjonizm wszystko podporządkowujemy swoim potrzebom, nie zważając ani na koszty, ani na efekty uboczne. Zapominamy o dymiących kominach, cuchnących rzekach pełnych ścieków. Tymczasem to na nas spoczywa obowiązek zgłębienia praw przyrody i poszerzenia świadomości ekologicznej. Realizując program studiów zapoznajemy się ze zdobyczami techniki oraz powodowanymi przez nią zagrożeniami. Powinniśmy też umieć zapobiegać przyczynom degradacji środowiska. Naoczne przekonanie się o skutkach antropopresji środowiska podczas codziennych wędrówek po szlakach i podczas warsztatów naukowych pobudziło nas do zaangażowania i zrodziło chęć przeciwdziałania, oraz zapobiegania przyczynom prowadzącym do zniszczeń.

Maria Bieniek
V rok inżynierii środowiska

Emiter znów działa!

Z niekłamaną przyjemnością informuję, że została wznowiona działalność Studenckiego Studia Radiowego „Emiter". Już wkrótce pojawią się pierwsze reportaże, audycje i felietony. Nowa redakcja ma ambitne zamiary, aby rzetelnie informować

i serwować rozrywkę na najwyższym poziomie. Zależy nam, aby pozyskać wiernych słuchaczy wśród studentów i nie tylko, dlatego będziemy starali się zainteresować Was aktualnymi tematami i dobrą muzyką. Myślę, że studenci starszych lat z sentymentem usłyszą sygnał „Emitera" w swoich głośnikach. Zdajemy sobie sprawę, że właśnie oni będą nam stawiali największe wymagania. Postaramy się im sprostać, kontynuując najlepsze tradycje poprzednich redakcji. Ich ogromny dorobek jest dla nas cenną spuścizną.

W miarę nabierania nowych doświadczeń „Emiter" coraz częściej będzie gościł w eterze. Póki co, członkowie redakcji muszą się dobrze poznać i „dotrzeć"; nasza współpraca będzie bardziej owocna, gdy zdążymy się zaprzyjaźnić. Jesteśmy z różnych środowisk: są wśród nas przedstawiciele Politechniki Opolskiej, Uniwersytetu Opolskiego, jak i spoza społeczności akademickiej. Wszyscy mamy coraz to nowe pomysły na audycje, więc pracy nam nie zabraknie. Już niedługo radio ruszy pełną parą, mamy nadzieję, że spodoba się Wam to, co będziemy mieli do zaoferowania. Będziemy się starali już w pierwszych dniach działalności osiągnąć wysoki poziom słuchowisk.

Później oczywiście naszym celem będzie go utrzymać, a nawet przewyższyć.

Planujemy realizację atrakcyjnych programów zarówno rozrywkowych, informacyjnych, jak i poruszające kontrowersyjne tematy; myślimy o konkursach z bombowymi nagrodami. Dużo czasu antenowego poświęcimy muzyce. Jakiej? – na pewno każdy znajdzie coś dla siebie.

Aby naprawdę ożywić „Emitera" będziemy musieli włożyć w niego wiele wysiłku. Wierzę, że nam się to uda pod przewodnictwem redaktor naczelnej **Magdaleny Fila**.

Izabela Kozioł

Sport na ścianie

Od dwóch lat przy Politechnice Opolskiej działa sekcja wspinaczki sportowej. Zrzesza ona studentów obydwu opolskich uczelni. Szefem sekcji jest **Tomek Dębek**, który ściśle współpracuje z zarządem AZS-u. Zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 19^{30}–21^{30} w sali II LO przy ulicy Puławskiego (wejście od sali gimnastycznej). Znajdują się tam wytyczone drogi o różnej skali trudności, dlatego też każdy, zarówno początkujący jak i zaawansowany wspinacz, może się kształcić i doskonalić na ścianach pionowej i ukośnej.

W okresie wiosennym organizowane były wyjazdy do Mirowa i Lądka Zdroju. Można było wówczas sprawdzić swoje umiejętności, nabyte na sztucznej ścianie, w środowisku naturalnym. Latem natomiast odwiedzono czeskie Jeseniky i Sumperk, gdzie oprócz wspinaczki czas wypełniały wycieczki i pobyty w tamtejszych regionalnych restauracjach.

Przed nami nowy sezon treningowy, podczas którego chcemy zorganizować zawody dla studentów szkół wyższych, które odbędą się w grudniu br. Planujemy wyjazdy krajowe na Jurę Krakowsko-Częstochowską, a także do Czech i Hiszpanii. Pragniemy doprowadzić do rozłożenia sztucznej ściany wspinaczkowej pomiędzy akademikami podczas Piastonalii 2000.

Wszystkich chętnych zapraszamy do współpracy z przedstawicielami sekcji. Jej siedziba znajduje się w tym samym miejscu, w którym odbywają się treningi.

Mały

■ W środę 17 listopada 1999 roku w Klubie Studenckim „Żak" odbyło się spotkanie reprezentantów poszczególnych sekcji, działających przy KU AZS Politechniki Opolskiej. Każda z sekcji oddelegowała trzy osoby, które podczas głosowania wybrały nowy zarząd AZS-u.

W skład nowego zarządu weszły następujące osoby:
Prezes – Katarzyna Banek
Wiceprezes ds. organizacyjnych – Justyna Golc
Wiceprezes ds. sportu – Paweł Wirski
Sekretarz – Katarzyna Knorr
Skarbnik – Ewa Barańska
Komisja ds. sekcji:
– Dorota Karwatka
– Marek Kucharski
– Dorota Borzucka
– Adam Malik
Komisja ds. mediów:
– Rafał Dubiał
– Tomasz Dębek
Komisja ds. propagandy:
– Adrian Kowalik
– Iwona Zawada
– Agnieszka Kudzia
– Dagmara Natkaniec

■ W dniu 18 grudnia br. (sobota) o godz.10.00 w Szkole Podstawowej nr11 przy ulicy Chabrów w Opolu odbędą się *I Akademickie Mistrzostwa we Wspinaczce Sportowej*. W zawodach mogą wziąć udział studenci z następujących uczelni: Politechnika Opolska, Uniwersytet Opolski, Wyższa Szkoła Zarządzania i Marketingu.

Zgłoszenia zawodników będą przyjmowane w dniu zawodów od 8.30 do 9.30. Bliższe informacje można uzyskać od następujących osób:
D.S. Zaścianek p.117 – **Jarosław Handler** III AiR
D.S. Zygzak p.421 – **Tomasz Dębek** III E
D.S. Pryzma p.305 – **Rafał Dubiał** V B

Wszystkich chętnych do wzięcia udziału w zawodach oraz kibiców serdecznie zapraszamy.

■ Akademicki Przegląd Sportowy zamieścił wyniki XX MSzW 1999/2000. Uczelnie wyższe zostały podzielone na następujące kategorie:
– politechniki – 18 uczelni;
– uniwersytety – 13 uczelni;
– akademie medyczne – 11 uczelni;
– akademie ekonomiczne, wyższe szkoły morskie, filie politechnik – 15 uczelni;
– akademie rolnicze – 11 uczelni;
– wyższe szkoły pedagogiczne i filie uniwersytetów – 14 uczelni.

Brano pod uwagę takie dyscypliny sportowe jak: tenis stołowy, judo (K, M), karate, brydż, wioślarstwo-ósemki, aerobik, siatkówka plażowa (K, M), badminton, koszykówka (K, M), szachy, żeglarstwo, piłka nożna, lekka atletyka (K, M), narciarstwo alpejskie (K, M). Dla naszej Politechniki najwięcej punktów zdobyły sekcje: karate i judo kobiet. W ostatecznym rozrachunku posiadaliśmy 98 punktów, co dało XI lokatę w kategorii politechnik.

Miejmy nadzieję, iż w edycji XXI MSzW zdobędziemy większą ilość miejsc premiowanych, co pozwoli przesunąć się w górę tabeli.

Mały

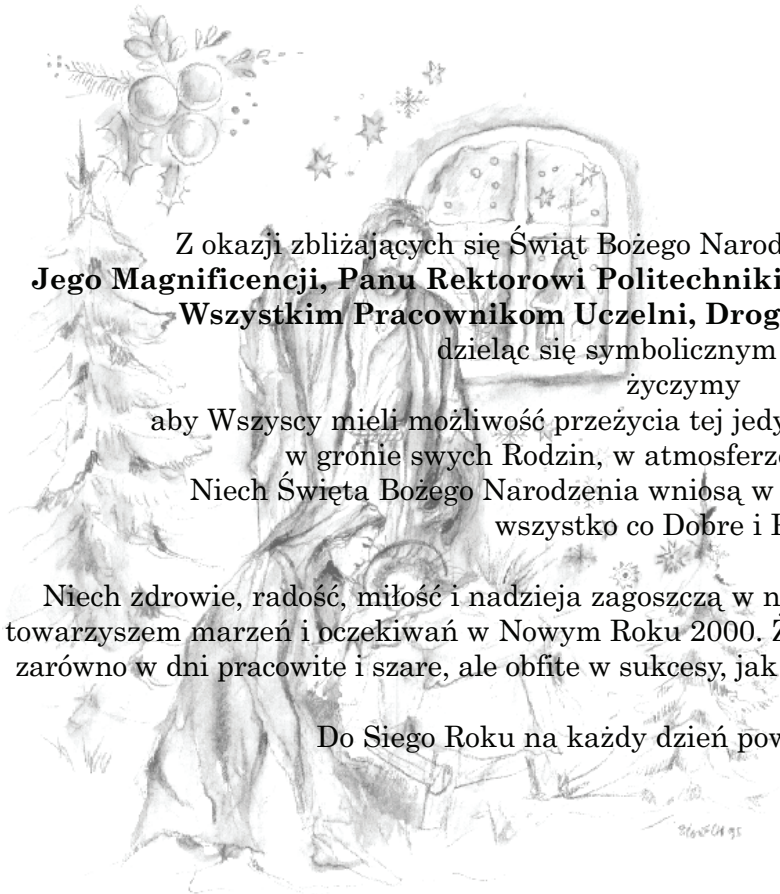

Raz jeszcze ten zamglony
podzielmy opłatek,
z uporem powtarzając
coroczne marzenia

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz Nowego Roku 2000
Jego Magnificencji, Panu Rektorowi Politechniki Opolskiej, Czcigodnym Profesorom,
Wszystkim Pracownikom Uczelni, Drogim Koleżankom i Kolegom,
dzieląc się symbolicznym opłatkiem,
życzymy
aby Wszyscy mieli możliwość przeżycia tej jedynej, tajemniczej Nocy Wigilijnej
w gronie swych Rodzin, w atmosferze szczęścia i harmonii.
Niech Święta Bożego Narodzenia wniosą w życie Wspólnoty Uczelnianej,
wszystko co Dobre i Piękne.

Niech zdrowie, radość, miłość i nadzieja zagoszczą w naszych sercach i staną się nieodłącznym towarzyszem marzeń i oczekiwań w Nowym Roku 2000. Życzymy Wesołych Świąt, Pokoju i Radości, zarówno w dni pracowite i szare, ale obfite w sukcesy, jak i dni pełne zadumy, ale bogate w szczęście.

Do Siego Roku na każdy dzień powszedni i uroczysty !

Przewodniczący Samorządu Studenckiego
Jarosław Kipigroch

Profesor Antoni Marian Plamitzer

Profesor Antoni Marian Plamitzer, nauczyciel i wychowawca wielu pokoleń elektryków, Autor wybitnego podręcznika akademickiego, założyciel, organizator i pierwszy Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Opolskiej urodził się 5 sierpnia 1916 roku we Lwowie. Wychował się i ukształtował swą osobowość w duchu tradycyjnych etycznych wartości chrześcijańskich, którym przez całe życie był wierny, w rodzinie o szerokich zainteresowaniach społecznych, kulturalnych i naukowych. Jego ojciec Antoni Karol Plamitzer (1889-1954), jeden z twórców polskiej szkoły geometrii wykreślnej był profesorem zwyczajnym trzech politechnik: lwowskiej, śląskiej i krakowskiej. Młodość i bardzo trudny okres wojny spędził we Lwowie. W latach 1926-1934 uczęszczał do X Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza we Lwowie, w którym złożył egzamin dojrzałości. Otrzymał również staranne średnie wykształcenie muzyczne, a talent Jego potwierdzają występy jako solisty-skrzypka w rozgłośni Polskiego Radia we Lwowie. Studia wyższe odbył jednak w Politechnice Lwowskiej na Oddziale Elektrycznym Wydziału Mechanicznego, uzyskując (już w czasie wojny) w 1940 roku dyplom inżyniera elektryka. Pracę zawodową rozpoczął jeszcze w trakcie studiów w 1938 roku, jako asystent wolontariusz w katedrze wybitnego naukowca, profesora Włodzimierza Krukowskiego w Politechnice Lwowskiej. Tu wspólnie z Andrzejem Kamińskim (późniejszym profesorem Politechniki Śląskiej) wykonał pracę nt. „Badania laboratoryjne zespołu prostownikowego z siatkami sterującymi, firmy Siemens".

W okresie wojny od 1940 roku pracował początkowo w warsztatach elektromechanicznych, a następnie jako nauczyciel w Polskiej Szkole Rzemieślniczej we Lwowie, jednocześnie z właściwym sobie zaangażowaniem, biorąc udział w tajnym nauczaniu w zakresie elektrotechniki samochodowej. W tym czasie opracował pierwszy swój podręcznik pt."Elektrotechnika samochodowa", którego recenzentem był sam profesor Stanisław Fryze. Podręcznik ten o objętości około 200 stron ukazał się w trzech wydaniach w 1944, 1946 i 1949 roku.

W czerwcu 1944 roku wraz z rodziną przeniósł się do Limanowej. Tu na przełomie lat 1944 i 1945 w ramach robót przymusowych pracował przy rozbudowie dworca kolejowego. Po wkroczeniu wojsk radzieckich podjął ochotniczo pracę przy budowie linii wysokiego napięcia Sowliny–Limanowa, następnie po pieszej wędrówce dotarł do Krakowa, tu w lutym 1945 r. rozpoczął pracę w Polskich Liniach Dalekosiężnych w Krakowie. W czerwcu 1945 roku w momencie założenia Politechniki Śląskiej w Krakowie, podjął w niej pracę, powołany na stanowisko starszego asystenta w katedrze kierowanej przez prof. Kazimierza Idaszewskiego. Następnie od 1947 roku wraz z Politechniką Śląską przeniósł się do Gliwic, gdzie brał udział w organizacji Katedry Maszyn Elektrycznych i jej laboratoriów. W efekcie powstało tu pierwsze po wojnie, dobrze zorganizowane i jak na owe czasy bardzo dobrze wyposażone, uczelniane laboratorium maszyn elektrycznych. Pracował w Katedrze Maszyn Elektrycznych kierowanej najpierw przez prof. Władysława Kołka, a następnie przez prof. Zygmunta Gogolewskiego, na stanowisku adiunkta (1946-52), zastępcy profesora (1952-61) i starszego wykładowcy (1961-66). W roku 1948 zaczął prowadzić wykłady z maszyn elektrycznych na Wydziale Elektrycznym, a później na Wydziale Górniczym Politechniki Śląskiej. W latach 1954-55 pełnił funkcję dziekana Wydziału Elektrycznego. Równolegle do pracy w Politechnice w latach 1946-51 pracował jako nauczyciel elektrotechniki i maszyn elektrycznych w Państwowym Technikum dla tzw. Robotników Wysuniętych w Bytomiu. Jednym z wykładowców tego technikum był profesor Janusz Tymowski, z którym Antoni Marian Plamitzer często prowadził długie dyskusje na temat dydaktyki. W latach 1947-48 pracował w Biurze Studiów Zjednoczenia Przemysłu Maszyn Elektrycznych przy opracowaniu wytycznych do projektu i produkcji nowej serii silników asynchronicznych średniej wielkości. W latach 1950-1960 uczestniczył również w pracach katedry dla przemysłu. Były to prace głównie z zakresu badań odbiorczych i eksploatacyjnych dużych maszyn elektrycznych i transformatorów.

Okres pracy w Politechnice Śląskiej nie był łatwym dla Profesora A.M. Plamitzera. W szczególności Jego wrażliwość, przekonania, a jednocześnie bezkompromisowość i nieuleganie naciskom czynników politycznych, nie ułatwiały mu pełnienia funkcji dziekana w owym trudnym okresie. Pomimo tego, a może właśnie dlatego, zyskał on uznanie środowiska naukowego i studenckiego. Szczególnie imponująco wyróżnił się w czasie pamiętnych wydarzeń w październiku 1956 roku. Profesor A.M.Plamitzer odważnie uczestniczył w wiecach i manifestacjach studenckich. Jego przemówienia, krótkie, pełne zaangażowania, słów od dawna nie słyszanej prawdy, budziły zaufanie i uznanie studentów. W krytycznym momencie dzięki Swojej postawie i argumentom potrafił zapanować nad wzburzonymi nastrojami, nie dopuścił do prowokacyjnych

zajść grożących studentom i odśpiewaniem Roty zakończył wiec. Najtrafniejszą oceną pracy Profesora A.M. Plamitzera w Politechnice Śląskiej jest dedykacja, którą Mu wpisał, ofiarując swe dzieło, Profesor Stanisław Fryze pionier elektrotechniki polskiej, niezapomniany wzór naukowca, dydaktyka, wychowawcy i patrioty „Kochanemu Uczniowi Profesorowi Antoniemu Plamitzerowi, Dziekanowi Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej ofiaruje tę pracę Jego dawny profesor z wyrazami szczerego uznania i podziwu dla Jego niestrudzonej, pełnej poświęcenia i doskonałej działalności w Politechnice Śląskiej".

Od 1960 roku Profesor Antoni Marian Plamitzer związał się ze środowiskiem Opola, będąc początkowo organizatorem opolskiego punktu konsultacyjnego Politechniki Śląskiej. Równolegle, od 1963 do 1979 roku prowadził wykłady z maszyn elektrycznych i był założycielem oraz kierownikiem Zakładu, a następnie Katedry Elektrotechniki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Opolu (przekształconej w 1994r. w Uniwersytet Opolski). W 1966 roku został przeniesiony służbowo do powstającej w Opolu Wyższej Szkoły Inżynierskiej i powołany na stanowisko docenta etatowego. Został tu pierwszym dziekanem, założycielem i organizatorem Wydziału Elektrycznego. Funkcję dziekana Wydziału, a następnie od maja 1977 r. dyrektora Instytutu (na prawach wydziału) pełnił, z przerwami, do 1978 roku. Jednocześnie zorganizował od podstaw Zespół Maszyn i Napędów Elektrycznych (przekształcony w 1975 r. w Zakład Przetwarzania i Użytkowania Energii Elektrycznej) oraz jego laboratoria. Był jego kierownikiem i kierował nim przez lata 1966-1977. W maju 1978 r. zachorował i w związku z pogorszeniem stanu zdrowia w październiku 1979 roku przeszedł na rentę inwalidzką. Po długiej rekonwalescencji wrócił do zdrowia i podjął pracę na swojej umiłowanej uczelni. Włączył się jak zwykle z zaangażowaniem do pracy dydaktycznej, wychowawczej i społecznej, napisał monografię na temat sposobów opisywania zmiennych stanu w obwodach elektrycznych. W 1984 r. został powołany na stanowisko profesora kontraktowego. W 1994 roku stan jego zdrowia ponownie gwałtownie się pogorszył.

Okres pracy w Opolu był czasem największej aktywności i zaangażowania Profesora A.M. Plamitzera i chyba najlepszym okresem w Jego życiu. Był organizatorem pracy na wydziale i w swoim zakładzie, miał wiele oryginalnych inicjatyw np. zorganizował cykliczną publiczną prezentację prac dyplomowych w sali konferencyjnej Opolskiego NOT. Był nie tylko świetnym wykładowcą, ale i wychowawcą młodzieży w jak najlepszym znaczeniu tego słowa. Miał bardzo dobry kontakt ze studentami, z reguły uczestniczył czynnie we wszystkich imprezach studenckich np. wraz z Żoną Kazimierą bardzo często uczestniczył w rajdach studenckich, żył życiem studentów i ich problemami. Studenci rewanżowali mu się za to, miał ich uznanie, wielką szczerą sympatię, był autorytetem, a nawiązane więzi przetrwały długie lata. Przypomina mi się taki incydent, który miał miejsce w początkach mojej pracy w Zakładzie Profesora. Odebrałem telefon, rozmówca chciał koniecznie rozmawiać z Profesorem, ale kilkakrotnie Go nie zastał, chciał abym mu pomógł i aby mnie przekonać użył takiego argumentu „jestem wyznawcą profesora Plamitzera". Wydaje mi się, że te wypowiedziane w pośpiechu i z determinacją słowa najlepiej określają stosunek wychowanków Profesora do Niego.

Profesor A.M. Plamitzer przykładał zawsze dużą wagę do działalności organizacyjnej i społecznej. Działał w różnych zespołach, takich jak: senaty, rady wydziału, organizacje zawodowe, młodzieżowe i społeczne. Angażował się w sprawy perspektyw rozwoju uczelni, jej struktur, organizacji studiów, programów studiów, planów nauczania, spraw wychowawczych i innych. W latach 1970-75 był członkiem Zespołu Dydaktycznego Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego dla kierunku *elektrotechnika*, równocześnie był Przewodniczącym Zespołu Programowego wyższych szkół morskich dla kierunku *elektrotechnika i elektronika*. Profesor A.M. Plamitzer był zawsze czynnym członkiem Stowarzyszenia Elektryków, ale szczególnie serdeczne i silne więzy łączyły Go z Opolskim Oddziałem SEP. Pamiętne są Jego wystąpienia bogate w treści, nienaganne w formie, wygłaszane piękną polszczyzną, zawsze z pasją i wielką siłą ekspresji np. wystąpienie w 1979 roku na konferencji zorganizowanej przez Warszawski Oddział SEP w jubileuszowym roku 60-lecia SEP w Polsce, lub w 1990 roku na ogólnopolskim XXVI Walnym Zjeździe Delegatów SEP w Opolu. W latach 1984-1998 był On Przewodniczącym Sądu Koleżeńskiego Oddziału Opolskiego SEP. Kontakty SEP-owskie trwają, a weszło do tradycji, że kolejni nowo wybrani prezesi oddziału (z reguły Jego wychowankowie) odwiedzają Profesora rozpoczynając swoją kadencję.

Pasją Profesora A.M. Plamitzera była zawsze działalność dydaktyczna i wydawnicza. Rozpoczął ją jeszcze w latach okupacji, a potem od początku swej działalności na uczelni skupiał wokół siebie kadrę naukową. Inicjował wydawanie skryptów i podręczników, nadawał kierunek tym pracom, stworzył własną szkołę dydaktyczną. Początkiem tych działań była pierwsza praca zespołowa, skrypt Politechniki Śląskiej „Laboratorium maszyn elektrycznych" część I (1957 r.), a potem kolejne. Członkami zespołu autorskiego tych skryptów uczelnianych byli między innymi przyszli profesorowie: Tadeusz Glinka, Henryk Kowalowski, Jerzy Kubek, Władysław Mizia, Władysław Paszek, Arkadiusz Puchała, Aleksander Żywiec. Ale najważniejszym Jego dziełem był podręcznik akademicki pt."Maszyny elektryczne", traktujący o podstawach fizycznych i teoretycznych oraz własnościach ruchowych maszyn elektrycznych i transformatorów, który osiągnął sukces bez precedensu na krajowym rynku wydawniczym, uzyskując w latach 1962-86 osiem wydań w łącznym nakładzie ponad 55 tys. egzemplarzy. Książka ta nadal cieszy się zasłużoną poczytnością. O walorach tej książki wyrażają się: Profesor Władysław Paszek: „Spotkał się on (podręcznik - uwaga JH) z bardzo wysokimi ocenami profesorów w kraju i za granicą, którzy podkreślają oryginalne ujęcie merytoryczne oraz wybitne walory dydaktyczne", a także profesor Piotr Wach: „Warto tu jeszcze zaznaczyć, że książka „Maszyny elektryczne" w okresie, gdy była przygotowywana do pierwszego wydania, a więc od 1956 roku i wcześniej, zawierała szereg oryginalnych elementów o charakterze dorobku naukowego Profesora". Rozpoczynając pracę w Politechnice Śląskiej prowadziłem ćwiczenia tablicowe i laboratoryjne do Jego wykładów i obserwowałem powstawanie podręcznika Maszyny elektryczne, jego maszynopisu, rysunków artystycznie kreślonych w tuszu przez Juliana Skopowskiego, emocje związane z pierwszym wydaniem, korekty, terminy których nie można było przekroczyć, a potem już w Opolu, korekty dalszych wydań, w których na ile to było moż-

liwe, staraliśmy się wszyscy Profesorowi pomóc. Należałem też wraz z Tadeuszem Glinką, Władysławem Mizią i Aleksandrem Żywcem do zespołu autorskiego, który z inicjatywy i za namową Profesora napisał podręcznik „Zadania z maszyn elektrycznych". Zawierał on z założenia zbiór przykładów ilustrujących Jego książkę. Autorytet Profesora spowodował zainteresowanie PWT tą inicjatywą i w konsekwencji wydanie tej książki.

W trakcie swojej ponad pięćdziesięcioletniej pracy zawodowej Profesor A. M. Plamitzer przykładał zasadniczą wagę do działalności dydaktycznej. Profesor Tadeusz Glinka, który słuchał Jego wykładów tak je wspomina: „Wykłady prowadził z dużą ekspresją, poprzez pytania kierowane do słuchaczy, włączał ich w sposób aktywny w prowadzone przez siebie rozumowanie, zapalał w ten sposób umysły i serca studentów do studiowania, a zarazem do krytycznego myślenia". Profesora A.M. Plamitzera poprzez Jego znakomity podręcznik, doskonałe wykłady, na trzech uczelniach, trzymające w napięciu słuchaczy, można bez przesady określić jako wychowawcę wielu pokoleń inżynierów elektryków polskich. Tysiące słuchały Jego wykładów, a dziesiątki tysięcy zdobywały wiedzę o maszynach elektrycznych z Jego książki. Wychowankowie Profesora Plamitzera pracują we wszystkich regionach naszego kraju, piastując poważne i najwyższe stanowiska w przemyśle, w instytucjach rządowych i samorządowych, jak również jako profesorowie w wielu polskich uczelniach i instytutach. Tylko w samym Jego Zakładzie w Politechnice Opolskiej na stanowiskach profesorów pracuje sześciu Jego wychowanków, a ilu w całej Politechnice Śląskiej?

Profesor A.M. Plamitzer zdobył ogromny autorytet, współpracował z wielu nieżyjącymi już wielkimi indywidualnościami polskiej elektrotechniki takimi jak: Włodzimierz Krukowski, Andrzej Kamiński, Kazimierz Idaszewski, Stanisław Fryze, Władysław Kołek, Janusz Tymowski, Zygmunt Gogolewski, Arkadiusz Puchała, a nazwisko Jego było umieszczane w publikacji „Who's who in Science in Europ volume three (L-Q) - A reference quide to European scientists".

Profesor Antoni Marian Plamitzer za Swoje osiągnięcia, aktywność i zaangażowanie posiada wiele odznaczeń państwowych, nagród i wyróżnień. Posiada wszelkie najwyższe odznaczenia Stowarzyszenia Elektryków Polskich, a w roku 1990 zebrani na XXVI Walnym Zjeździe Delegatów SEP w Opolu przedstawiciele społeczności elektryków, w uznaniu Jego zasług, nadali Mu godność Honorowego Członka SEP. Działalność i autorytet Profesora Antoniego Mariana Plamitzera znalazły również uznanie w Polskim Towarzystwie Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej. W 1988 roku nadano Mu godność Honorowego Członka PTETiS.

Profesor Antoni Marian Plamitzer przyczynił się do rozwoju śląskich, a w szczególności opolskich uczelni. Sukces opolskiej uczelni technicznej związany z przemianowaniem jej w Politechnikę Opolską powstał na fundamencie, który On współtworzył. Dziękujemy Mu za to. Aktywna i twórcza działalność Profesora A. M. Plamitzera, zawsze z pełnym zaangażowaniem, może być przykładem dla nas wszystkich.

Pisząc o Profesorze nie sposób nie wspomnieć o Jego Żonie Kazimierze, która zawsze jest przy Nim, towarzyszy Mu zarówno w sukcesach jak i w trudnych chwilach, jest niedoścignionym przykładem przyjaciela, żony i matki, imponująca swoim spokojem, optymizmem, działa jak balsam na wrażliwą osobowość Profesora, a Jego sukcesy są też i Jej zasługą oraz są też Jej sukcesami.

Obserwując przez lata Profesora, Jego subtelność w interpretacji problemów, Jego osiągnięcia - nie mogę oprzeć się myśli, że gdyby wykorzystując swoją wrażliwość i talent muzyczny poszedł drogą artystyczną, to być może zamiast poruszać umysły polskich elektrotechników, stałby się wielkim, o światowej sławie skrzypkiem, lub dyrygentem orkiestry symfonicznej, dostarczającym wielkich wzruszeń i emocji publiczności wielu krajów i kontynentów. Wówczas jednak polska elektrotechnika nie mogłaby szczycić się tak wybitnym jak On dydaktykiem i wychowawcą.

Sylwetkę Profesora A.M. Plamitzera opracowałem na podstawie [1–7] w szczególności wspomnień profesorów Władysława Paszka, Tadeusza Glinki i Piotra Wacha, którzy znali Profesora od czasu swoich studiów w Politechnice Śląskiej oraz przede wszystkim na podstawie moich kilkudziesięcioletnich kontaktów z Profesorem poczynając od 1951 roku, kiedy siedząc w ławce gliwickiej uczelni z zapartym tchem słuchałem jak Profesor jako pierwszy wprowadzał mnie w tajemnice świata maszyn elektrycznych. Miało to niewątpliwy wpływ na moje późniejsze wybory i decyzje życiowe.

prof. Jerzy Hickiewicz, WEiA

Ważniejsze pozycje wydawnicze

1.a. Plamitzer A.: Elektrotechnika samochodowa - podręcznik. Nakładem księgarni Stefana Kamińskiego, Kraków 1944 r., 175 str. Recenzent prof. dr Stanisław Fryze.

1.b. J.w. wyd. 2. Wydawnictwo Kazimierza Rutskiego w Łodzi, 1946 r., 217 str.

1.c. J.w. wyd. 3. Nakładem Wydaw. Universum Katowice - Kazimierza Rutskiego 1949 r., 216 str.

2.a. Praca zbiorowa: Jan Cuber, Henryk Kowalowski, Jerzy Kubek, Władysław Paszek, Arkadiusz Puchała, Zbigniew Toroński pod redakcją Antoniego Plamitzera, Laboratorium maszyn elektrycznych cz. I. Skrypt Pol. Śl. 1957 r., 217 str.

2.b. J.w. wyd. 2, 1965 r., 298 str.

2.c. Praca zbiorowa: Tadeusz Glinka, Henryk Kowalowski, Jerzy Kubek, Władysław Mizia, Władysław Paszek, Arkadiusz Puchała, Aleksander Żywiec - pod redakcją Antoniego Plamitzera, Laboratorium maszyn elektrycznych cz. I. wyd. 3, 1967 r., 298 str.

3.a. Praca zbiorowa: Marian Kolmer, Henryk Kowalowski, Arkadiusz Puchała, Jerzy Urbanowski - pod redakcją Antoniego Plamitzera, Laboratorium maszyn elektrycznych cz. II, Politechnika Śląska, wyd. 1, 1958 r., 208 str.

3.b. J.w. wyd. 2, 1965 r., 209 str.

4. Maszyny elektryczne. Podręcznik akademicki, WNT Warszawa, wyd. 1, 1962 r., 649 str., wyd. 2, 1964 r., 649 str., wyd. 3, 1968 r., 649 str. wyd. 4, 1970 r., 649 str., wyd. 5, 1972 r., 649 str., wyd. 6 zmien. i popr., 1976 r., 670 str., wyd. 7 popr., 1982 r., 670 str., wyd. 8 popr., 1986 r., 673 str., (osiem wydań o łącznym nakładzie 55 tys. egzemplarzy).

5. Plamitzer A.: Cele i metody nauczania maszyn elektrycznych, Konferencja Szkoleniowa „Metodyka badań i nauczania maszyn elektrycznych". Zesz.Nauk. AGH Elektryf.Mechaniz., 1977, z. 99, s. 51-64.

6. Plamitzer A.: Rozpływ mocy czynnej i biernej w maszynach elektrycznych, Materiały konf. naukowo-technicznej „Konstrukcja silników a oszczędność energii elektrycznej", Warszawa, 1979 r., str. 106-113, bibl. 12 poz. Konferencja jubileuszowa 60-lecia SEP. Organizatorzy Oddz. Warszawski SEP, Centr. Kolegium Sekcji Przemysłu Elektrotechnicznego.
7. Plamitzer A., Wach P.: Recenzja książki pt.: Theorie rotierender elektrischer Maschinen G.Müller, wyd. 4, 1977 Berlin VEB Verlag Technik, 772 str. Przegląd Elektrotechniczny 1978 r., z. 3, str. 124-126.
8. Plamitzer A.: Technika dla człowieka, a nie człowiek dla techniki: Wykład inauguracyjny w roku akademickim 1986/87 z okazji XX-lecia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. Kwartalnik Opolski, 1987 r., nr 3, str. 15-21.
9. Plamitzer A.: Sposoby opisywania zmiennych stanu napięć, prądów, strumieni i mocy w obwodach elektromagnetycznych, Opole wyd. WSI, 1990 r., 96 str., 32 poz. bibl. Studia i Monografie WSI w Opolu, z. 40.
10. Plamitzer A., Juzwa B.: Wydział Elektryczny Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu – powstanie i rozwój. Wiadomości Elektrotechniczne, 1990, nr 7/8, str. 177-178.
11. Plamitzer A.: Z badań nad stanem problemów kształcenia i doskonalenia nauczycieli techniki w zakresie elektrotechniki. W: Zagadnienia energetyki i ekologii w kształceniu i zastosowaniach. 8 Międzynarodowa konferencja naukowa „Problemy kształcenia i doskonalenia nauczycieli techniki", Opole-Głuchołazy, 7–9 czerwca 1990. Opole: WSP, 1990, s. 55-60, 3 poz.
12. Plamitzer A., Juzwa B.: Powstanie i rozwój Wydziału Elektrycznego Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. W.: Zastosowanie informatyki w przemyśle: sesja naukowo-techniczna, 1991, Opole, WSI, Zeszyty Nauk. WSI Opole Elekt. 1991, z. 32, str. 8–12.
13. Plamitzer A., Janusz B.: Historia Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, Zesz. Nauk. WSI, Opole, Elekt., 1995, z. 41, str.15-21.

Ważniejsze odznaczenia, wyróżnienia i nagrody

- Srebrna Odznaka Zasłużonemu w Rozwoju Województwa Katowickiego. 1964.
- Odznaka Honorowa Zrzeszenia Studentów Polskich. 1966.
- Medal 25-lecia Politechniki Śląskiej za szczególne zasługi dla rozwoju uczelni. 1969.
- Odznaka XX-lecia ZSP za zasługi dla Zrzeszenia Studentów Polskich. 1970.
- Odznaka „Zasłużonemu Opolszczyźnie". 1971.
- Dyplom Członka Honorowego Koła Elektryków Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej w Gliwicach w uznaniu zasług i wyników włożonych w dzieło rozwoju Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej oraz wychowanie i nauczanie elektryków-absolwentów naszej uczelni. 1972.
- Złoty Krzyż Zasługi. 1973.
- Medal 30-lecia Polski Ludowej. 1974.
- Honorowa Odznaka SZSP. 1976.
- Odznaki Uznania na X-lecie i XX-lecie Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. 1976 i 1986.
- Odznaka za Zasługi dla Miasta Opola. 1976.
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. 1978.
- Medal im. Mieczysława Pożaryskiego, pierwszego Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich: „Wychowawca Wielu Pokoleń Elektryków Polskich". 1979.
- Medal XXX Lat Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. 1980.
- Zasłużony Nauczyciel Polski Ludowej. 1980.
- Medal Komisji Edukacji Narodowej.
- Złota Odznaka Honorowa SEP. 1985.
- Odznaka ZNP za Tajne Nauczanie. 1986.
- Członek Honorowy PTETiS od 1988.
- Członek Honorowy SEP od 1990.
- Medal Pamiątkowy im. Janusza Groszkowskiego SEP. 1991.

- Nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego za wkład pracy organizacyjnej i dydaktycznej na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. 1955.
- Nagroda Ministra Szkolnictwa Wyższego indywidualna stopnia trzeciego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie autorstwa wyróżniających się podręczników dla studentów. 1963.
- Nagroda Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego za wkład pracy w zespole przygotowującym programy nauczania dla wyższych szkół technicznych. 1968.
- Podziękowanie Ministra Żeglugi za wniesiony wkład pracy w przygotowanie planów i programów studiów dla wyższych szkół morskich. 1969.

- Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki indywidualna stopnia drugiego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej oraz organizacji procesu dydaktycznego. 1972.
- Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki indywidualna stopnia drugiego za osiągnięcia w dziedzinie autorstwa wyróżniających się podręczników dla studentów za podręcznik pt.: „Maszyny elektryczne". 1977.
- Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki indywidualna stopnia drugiego za osiągnięcia w dziedzinie dydaktyczno-wychowawczej i organizacyjnej. 1980.
- Kilkanaście nagród Rektorów Politechniki Śląskiej w Gliwicach i Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Opolu. 1945-1979.

Literatura

1. T. Glinka: „Jubileusz 80-lecia urodzin prof. Antoniego Mariana Plamitzera". Przegląd Elektrotechniczny 7/1997, str. 183-184.
2. J. Hickiewicz: „80-lecie urodzin Profesora Antoniego Mariana Plamitzera". Wiadomości Elektrotechniczne, nr 12, rok 1996, str.549.
3. Z. Kabza: „80 urodziny profesora Antoniego Plamitzera". Wiadomości Uczelniane PO, nr 1/1996.
4. Z. Kabza: „Jubileusz profesora Antoniego M. Plamitzera". ZN WSI w Opolu, nr 218 Elektryka z. 43, Opole 1996.
5. W. Paszek: „35 lat pracy dydaktycznej Antoniego Mariana Plamitzera" - wydawnictwo okolicznościowe.
6. P. Wach: „Charakterystyka osiągnięć profesora Antoniego Plamitzera".
7. Zespół autorski S.Chodakowski - przew., J. Bator - wiceprzew.: „Członkowie Honorowi SEP - Antoni Marian Plamitzer". Monografia „50 lat Oddziału Opolskiego SEP 1948-1998". Wyd.Opolski Oddz.SEP, Opole 1998, str. 127-129.

Marian Ciepaj

Społeczeństwo obywatelskie – kontekst historyczny i współczesność (cz. II)

"Ludzie czasem nie mogą nic,
jeśli nie przyjdą im z pomocą wydarzenia".
Emil Zola "Jego ekscelencja pan minister Rougon"

„Ludzie, którzy służą królom osobiście doskonale na tym wychodzą; człowiek, którego się widzi na co dzień, choć by to był tylko lokaj - ma swój wpływ".
Honoriusz Balzak "Gabinet starożytności"

Nasze rozważanie nad kształtowaniem się koncepcji społeczeństwa obywatelskiego zakończyliśmy (w I cz. niniejszego cyklu) na podjętej przez C.H. Saint-Simona próbie wyodrębnienia zasady społecznej oraz zasady politycznej w funkcjonowaniu państwa liberalnego XIX stulecia. A oto dalsze dzieje tej koncepcji.

1. Klasyk idealizmu niemieckiego Immanuel Kant (1724-1804) stworzył inspirującą teoretycznie formułę społeczeństwa obywatelskiego. Otóż wg I. Kanta, społeczeństwo obywatelskie to, używając współczesnej terminologii: po pierwsze, typ zorganizowania stosunków społecznych, sposób życia społecznego, który będzie realizowany najpierw w skali poszczególnych państw prawnych, następnie w skali całego świata. Będzie to wówczas wspólnota etyczna, państwo kierujące się nakazami rozumu (imperatywami), światowe społeczeństwo obywatelskie (Kant "O wiecznym pokoju"). Po drugie, państwo tworzy ramy instytucjonalne dla społeczeństwa obywatelskiego: nie ma więc między tymi strukturami antagonizmu, ani równoległego funkcjonowania, jest natomiast organiczna współpraca. Społeczeństwo obywatelskie i państwo mają pewne obszary wspólne : są nimi partie polityczne (w dzisiejszym tego słowa znaczeniu). One to właśnie artykułują wolę grup społecznych i całego społeczeństwa oraz współkształtują formy ustrojowe i politykę państwa. Ze swej strony państwo nie organizuje życia zbiorowego według przyjętych a priori pryncypiów, lecz jest państwem prawa i demokracji. Po trzecie, podstawą społeczeństwa obywatelskiego jest prawo, które formułuje reguły działania poszczególnych obywateli i całego społeczeństwa oraz wzajemnie między tymi podmiotami stosunki. Ono też określa formy oddziaływania obywateli na państwo. Po czwarte, obywatel jest celem i podstawą społeczeństwa obywatelskiego. Społeczeństwo obywatelskie rację swojego istnienia upatruje w obywatelu, jego prawach społeczno-politycznych i jego wolności, obywatel natomiast jest kreatorem swojego życia i życia swojej zbiorowości. Po piąte, społeczeństwo obywatelskie dysponuje bardzo szerokim zakresem wolności, która przejawia się przede wszystkim w płaszczyźnie politycznej - w swobodzie tworzenia struktur politycznych (partii) i wpływu na ośrodki decyzyjne; w płaszczyźnie ekonomicznej - w swobodzie działalności gospodarczej; w płaszczyźnie kulturalnej - w swobodzie uprawiania kultury, nauki, twórczości artystycznej, co łączy się z nieistnieniem cenzury i innych ograniczeń ze strony państwa.

2. Kolejne zasadnicze rozróżnienie tego, co społeczne i tego co polityczne jest dziełem wielkiego przedstawiciela idealizmu niemieckiego Georga Wilhelma Fiedricha Hegla (1770–1831). Problematyka społeczeństwa obywatelskiego została przez Hegla najpełniej przedstawiona w " Zasadach filozofii prawa" oraz w " Encyklopedii nauk filozoficznych". Społeczeństwo obywatelskie jest kluczową kategorią dialektyki społecznej Hegla, a znajduje się ono między rodziną a państwem, między relatywną całością i jednością, a absolutną całością i jednością. Wzajemny więc stosunek między społeczeństwem obywatelskim a państwem nie jest stosunkiem biegunowego przeciwieństwa. Społeczeństwo obywatelskie jawi się u Hegla jako system jednostek zaspokajających poprzez pracę potrzeby własne i innych; stanowi ono pewną całość, której elementami są poszczególne jednostki; całości ta ma charakter wtórny, pierwotne są natomiast jednostki.

Pojęcie społeczeństwa obywatelskiego Hegel odnosi przede wszystkim do społeczeństwa egzystującego na bazie kapitalistycznych stosunków gospodarczych. Społeczeństwo to cechuje immanentna tendencja do pomnażania produkcji towarowej, prowadząca do polaryzacji w ramach tego społeczeństwa: z jednej strony mamy warstwy posiadające, które powiększają bogactwo, z drugiej strony, warstwy nie posiadające, które uzależniają się od tych pierwszych i utrwalają swoje ubóstwo. Jest to podstawowa sprzeczność ekonomiczna społeczeństwa kapitalistycznego, której wprawdzie radykalnie rozwiązać nie można, ale którą w każdym razie powinno się łagodzić. Fundamentem społeczeństwa obywatelskiego jest własność prywatna strzeżona przez formalny system sprawiedliwości; harmonia ekonomiczna ma się wytworzyć sama, a wolna gra sił ekonomicznych sama przez się prowadzi do racjonalnych stosunków. Ale, twierdzi Hegel, teoria ta tylko częściowo weryfikuje się w praktyce. Należy więc dopuścić interwencjonalizm państwowy. W § 236 „Zasad filozofii prawa" Hegel pisał: „Różne interesy producentów i konsumentów mogą wejść ze sobą w kolizję i chociaż słuszny stosunek wytwarza się „w całości" sam przez się, to jednak ich pogodzenie wymaga pewnej ponad nimi stojącej i za świadomością przedsięwziętej regulacji (...). Szczególnie zależność wszystkich gałęzi przemysłu od stosunków zagranicznych, dalekosiężnych kombinacji, których związku jednostki przydzielane do tych sfer i z nimi związane przewidzieć nie mogą, czyni taką ogólną opiekę i takie ogólne kierownictwo czymś koniecznym. Ale, w przekonaniu Hegla, owa opieka i kierownictwo wobec społeczeństwa obywatelskiego nie pochodzą od jakiejś nadrzędnej wobec niego instancji, ale są w gruncie rzeczy samokontrolą tego społeczeństwa, która w niczym nie narusza jego samoistności.

Jednym z czynników ochrony jednostki przed żywiołowością gry czynników ekonomicznych jest korporacja, w której obywatel jako człowiek prywatny zabezpiecza swój majątek o tyle, o ile wycofuje się z jednostkowego, prywatnego interesu i rozwija działalność na rzecz relatywnie ogólnego celu.

Społeczeństwo obywatelskie w filozofii Hegla jest zróżnicowane na stany. Podstawą tego zróżnicowania jest w zasadzie

podział pracy. Mianowicie stan pierwszy - to stan naturalny, zajmujący się uprawą roli, i jest pewną analogią do rodziny; stan drugi - to stan przemysłowy, który dzieli się jeszcze na stan rzemieślniczy, stan fabrykantów (obejmujący zarówno właścicieli fabryk, jak i robotników) i stan kupiecki; wreszcie stan trzeci - to stan, z którego działalności państwo korzysta, i który państwo reprezentuje (warstwa inteligencka). Społeczeństwo obywatelskie jest dla Hegla wytworem czasów nowożytnych i wiąże się ściśle z kapitalistycznymi stosunkami produkcji, dla których punktem odniesienia było miasto, przemysł, handel. Ale, historycznie rzecz biorąc, znaczenie zasadnicze ma różnica pomiędzy stanem rolniczym a stanem przemysłowym. Historia ustrojów jest historią kształtowania się tych stanów, stosunków wzajemnych pomiędzy nimi oraz stosunków pomiędzy stanem jako całością, a jednostkami wchodzącymi w jego skład. W społeczeństwie obywatelskim człowiek wywalcza sobie prawa, które są wolnością i przymusem zarazem. Obywatel wolny i równy wobec prawa jest warunkiem reprodukcji rynku, a rynek z kolei wytwarza i odtwarza nierówności społeczne. Rynek jest prawem procesu społecznego, a nie jednostka.

Jak wygląda u Hegla relacja między społeczeństwem obywatelskim a państwem? Otóż, zdaniem tego filozofa, społeczeństwo obywatelskie obejmuje także pewne instytucje państwowe, zwłaszcza wymiar sprawiedliwości i policję, które chronią interesy obywatelskie. Państwo i społeczeństwo nie są niezależne, a to co polityczne jest związane z tym, co ekonomiczne.

Hegel rozważając relację tego, co polityczne i tego, co ekonomiczne zajął bardzo nowoczesne stanowisko. Uteoretyzował kwestię podjętą przez angielskiego klasyka ekonomii Adama Smitha, iż państwo jest inwestorem przedsięwzięć, których żaden indywidualny przedsiębiorca nie może się podjąć. Były i oczywiście są dziś przedsięwzięcia gospodarcze opłacalne tylko w skali społecznej, nieopłacalne zaś dla interesów prywatnych, Stąd: "Potrzeba państwa - w filozofii Hegla - nie wynika ze względów aksjologicznych, dla przeciwstawienia się złu, jakie rynek powoduje. Funkcja państwa jest ontologiczna. Państwo wytwarza na poziomie ogólności to, co prędzej czy później wytworzyłaby szczegółowość społeczna; wytwarza to czego oczekują odeń wymogi gry rynkowej. Państwo przyspiesza bieg rozwoju społecznego. Tylko państwo może obronić społeczeństwo i jego prawa (także przed wrogiem zewnętrznym). Interes jednostki może być realizowany bowiem tylko jako moment interesu ogólnego" (J. Orzeł).

Państwo w spekulacjach Hegla nie ma własnego interesu, jest bezinteresowne, utożsamia się tylko z dobrem (interesem) ogólnym; interes szczegółowy ma tylko jednostka. Słuszną zatem wydaje się konstatacja, że filozofia polityczna Hegla idealizuje państwo, czy wręcz stanowi jego apoteozę, tymczasem zaś teoria społeczeństwa obywatelskiego "twardo trzyma się ziemi".

3. W rozważaniach nad społeczeństwem obywatelskim nie może zabraknąć poglądu jaki w tej materii miał Karol Marks (1818–1883). Otóż zagadnienie społeczeństwa obywatelskiego było także przedmiotem jego filozoficznych dociekań zawartych przede wszystkim w „Przyczynku do krytyki heglowskiej filozofii prawa" oraz w „Kwestii żydowskiej".

Społeczeństwo obywatelskie, wg Marksa, powstaje wraz rewolucją (burżuazyjną). Podział między kapitalistycznym państwem a społeczeństwem jest rozłączny, dlatego jednostka ma swoje konkretne życie w społeczeństwie i abstrakcyjne w państwie. Stąd popada ona w sprzeczność sama z sobą (obywatel versus członek państwa).

Fundamentalnym założeniem filozofii politycznej Marksa jest zasada ontologicznego prymatu ekonomiki nad polityką, społeczeństwa obywatelskiego nad państwem, szczególności nad ogólnością. Ale Marks, w przeciwieństwie do Hegla, twierdzi, że ekonomika jest ogólnością, a państwo -szczególnością; ekonomika jest istotą, państwo - zjawiskiem. Ekonomika, społeczeństwo obywatelskie jest materialną podstawą i przesłanką państwa, państwo zaś jest rzecznikiem interesów klasy posiadającej, obrońcą własności prywatnej. Tak jak polityka podporządkowana jest ekonomice, tak prawa polityczne podporządkowane są prawu własności; człowiek jako członek państwa - człowiekowi jako właścicielowi prywatnemu, natomiast życie polityczne jest środkiem do życia obywatelskiego. W teorii Marksa państwo zostaje umieszczone w nadbudowie, społeczeństwo zaś, sfera kapitału stanowi jego bazę.

Można postawić pytanie, co Marks zmienił, co zaś zachował z heglizmu w koncepcji społeczeństwa obywatelskiego? Otóż zachował ideę społeczeństwa opartego na wolnych i racjonalnych stowarzyszeniach. O ile jednak dla Hegla społeczeństwo obywatelskie jest wytworem rewolucji burżuazyjnej i istnieje na bazie kapitalistycznych stosunków produkcji, (stosunków własności i podziału), o tyle dla Marksa tak rozumiane społeczeństwo będzie zlikwidowane przez rewolucję proletariacką posługującą się środkami o charakterze dyktatorskim. Po rewolucji proletariackiej państwo powinno być, zdaniem Marksa, silnie scentralizowane i wszechogarniające, nie zostawiające miejsca na zasadę społeczną. Istnieje ona jednak jako eschatologiczna wizja, a nie jako zasada praktyczna. Społeczeństwo wolne, wyzwolone od ograniczeń narzucone przez kapitalizm, niepodporządkowanie najwyższej instancji, wyzwolone z etatyzmu, bez władzy politycznej i bez klas, samorządne, opanowujące produkcję i całą gospodarkę poprzez stopniowy zanik rynku i pieniądza – oto jest marksowskie społeczeństwo obywatelskie mające się ziścić właśnie w owej aschotologicznej perspektywie. Nie musimy dodawać, że zniewalający i totalitarny charakter komunizmu zdyskredytował tę perspektywę.

4. Filozofem, który w swoich analizach politologicznych bardzo szeroko stosował kategorie społeczeństwa obywatelskiego był Antonio Gramsci (1891–1937), autor m.in. głośnej książki "Listy z więzienia". Gramsci zmarł w wiezieniu po 11 latach pobytu w nim skazany przez faszystowski sąd za poglądy polityczne. Dlatego w "Listach z więzienia" z ogromną siłą przekonania człowieka skrzywdzonego pisał: "Nienawidzę obojętnych, gdyż mierzi mnie ich wieczne udawanie niewinnych. Żądam od każdego z nich rachunku za to, jak wykonał zadanie, które nań życie nałożyło i nakłada codziennie, za to co zrobił, a zwłaszcza za to, czego nie zrobił".

Gramsci uchodzący za prekursora renesansu pojęcia społeczeństwa obywatelskiego w filozofii politycznej XX stulecia nadał temu pojęciu zupełnie oryginalne znaczenie. Społeczeństwo obywatelskie według Gramsciego obejmuje już nie całokształt stosunków produkcji, lecz całokształt stosunków ideologiczno-kulturalnych, już nie całość życia handlowego i przemysłowego, lecz całość życia duchowego, intelektualnego. Jak pisał E. Górecki, " Gramsci zwracał głównie uwagę na etyczne

podstawy państwa, które uwypuklał idealizm heglowski, chciał też dostrzec u myśliciela berlińskiego pierwociny swej koncepcji społeczeństwa obywatelskiego obejmującego pośrednie między państwem a stosunkami ekonomicznymi formy życia społecznego, formy zorganizowane w sposób bądź to spontaniczny, bądź to celowy w postaci korporacji i stowarzyszeń prywatnych. Gramsci czyni rozróżnienie między społeczeństwem obywatelskim a społeczeństwem politycznym, rozumianym jako państwo".

Pewien wpływ na teorię społeczeństwa obywatelskiego A. Gramsciego wywarł włoski przedstawiciel neoheglizmu Benedetto Croce. Jest to widoczne zwłaszcza prezentowaniu przez Gramsciego zagadnienia podziało władzy we współczesnym społeczeństwie. Podział tak kształtuje się w następstwie walki pomiędzy społeczeństwem obywatelskim a społeczeństwem politycznym. Najbliższy społeczeństwu obywatelskiemu jest parlament, władza wykonawcza (rząd) należy do społeczeństwa politycznego, natomiast sądownictwo mieści się pomiędzy wymienionymi władzami .

Według, A. Gramsciego państwo jest tworem przejściowym; w przyszłości państwo (społeczeństwo polityczne) zaniknie, a raczej zostanie wchłonięte przez społeczeństwo obywatelskie, które stanie się wówczas "społeczeństwem uregulowanym", bezklasowym, charakteryzującym się nową dyscypliną obywatelską. Zatem państwo nie jest celem, celem jest "społeczeństwo uregulowane". Sens społeczeństwa obywatelskiego najpełniej wyrażają partie polityczne i inne stowarzyszenia "prywatne", które tworzą jego tkankę " w ramach której walczą o supremację, hegemonię, czy też układają się w sojuszach". Gramsci podkreśla w związku z tym, że partia polityczna jest dla wszystkich grup mechanizmem pełniącym w społeczeństwie obywatelskim tę samą funkcję, jaka w świecie politycznym " w szczerej mierze i w sposób bardziej systematyczny " pełni państwo. Nie utożsamia jednak partii z grupą społeczną, a podkreśla tylko jej wpływ na tę grupę zmierzający do uzyskania przez nią suwerenności i znaczenia. Relację pomiędzy państwem a społeczeństwem obywatelskim Gramsci ujmuje w potrójnym kontekście historycznym: a) kiedy państwo unicestwia niezależność społeczeństwa obywatelskiego (Rosja przedrewolucyjna), b) kiedy państwo stanowi jego "kształt zewnętrzny " (państwo włoskie), c) kiedy wreszcie zachodzi "zrównoważony stosunek" między państwem a społeczeństwem obywatelskim (społeczeństwa rozwiniętego Zachodu).

Gramsciańska koncepcja społeczeństwa obywatelskiego może być traktowana jako jedna z interpretacji istoty współczesnego społeczeństwa w rozwiniętych krajach zachodnich oraz w krajach Europy postkomunistycznej.

5. Oryginalną teorię społeczeństwa obywatelskiego sformułował współczesny węgierski politolog i filozof György Lukaćs w swoim głośnym dziele "Wprowadzenie do ontologii bytu społecznego" Lukaćs mianowicie głosi tezę o spolaryzowaniu się "bytu społecznego na obiektywnie społeczną totalność na jednym biegunie i na niezliczone mnóstwo indywidualnych procesów życiowych na drugim biegunie". Pomiędzy tymi dwoma biegunami rozciąga się sfera aktywności indywidualnych jednostek realizujących swoje indywidualne cele. Jest to sfera życia codziennego związana z zaspokajaniem indywidualnych potrzeb. W życiu codziennym, wg Lukaćsa, urzeczywistnia się aktywność społeczeństwa obywatelskiego; cechuje je dążenie do niezależności od ściśle instytucjonalnych i zbiurokratyzowanych form nadbudowy (struktur państwowych). Charakterystyka społeczeństwa obywatelskiego wg Lukaćsa zawiera bardzo istotne dla tego społeczeństwa kryterium, jakim jest praca pojmowana jako akt twórczy i proces społeczny. W świetle tego kryterium do społeczeństwa obywatelskiego zaliczamy wytwórców dóbr materialnych i twórców dóbr kultury, jak również tych, którzy są z wytwórczością i twórczością związani. Akt i proces pracy mogą być interpretowane jako interakcje zachodzące między podmiotami a przedmiotami pracy: " Po obydwu stronach tej kształtującej się interakcji są wytwarzane określone wartości: po stronie przedmiotowej powstają i gromadzą się wartości ekonomiczne zawarte w materialnych wytworach pracy ; po drugiej stronie, podmiotowej, tworzą się i kumulują wartości pozaekonomiczne ,ludzkie, zawarte w (...) podmiocie pracy.

Ten rodzaj wartości nazwaliśmy wartościami podmiotowymi i osobowymi, albowiem to one właśnie stanowią o antropotwórczym charakterze pracy jako takiej (...)".

6. Jak więc z powyższej prezentacji widać, istnieje wiele problemów doniosłych teoretycznie i praktycznie, które nie zostały dotychczas właściwie postawione i rozwiązane. Należy zwrócić uwagę na odmienne formuły interpretacyjne występujące u różnych autorów, jakie można odnaleźć w scharakteryzowanych wyżej ujęciach terminu społeczeństwo obywatelskie. Hegel objaśniał społeczeństwo obywatelskie przy pomocy następujących pojęć: potrzeby, praca, wolność, system sprawiedliwość. Marks eksponował wspólnotę interesów, materialne stosunki jednostek w ich całokształcie, aktywny aspekt państwa. Gramsci przyjął odmienną perspektywę interpretacyjną, którą moglibyśmy nazwać perspektywą politologiczną, albowiem w tym ujęciu wszystko, co nie jest państwem stanowi domenę społeczeństwa obywatelskiego, łącznie z jego instytucjami politycznymi, które nie są instytucjami państwowymi. Natomiast Lukaćs powiązał społeczeństwo obywatelskie z ontologią bytu codziennego.

M. Ciepaj, prawnik, politolog,
prof. w Zakładzie Nauk Humanistycznych WZiIP

Korzystając z gościnnych łamów *Wiadomości Uczelnianych* pragnęlibyśmy przybliżyć studentom, choć nie tylko im, działalność funkcjonującego od dawna ośrodka duszpasterstwa akademickiego, od kilku lat znanego jako Jezuicki Ośrodek Formacji i Kultury *Xaverianum.*

By łagodnie wejść w klimat tego miejsca pełnego ludzi i zdarzeń, na początek garść informacji o naszym Ośrodku.

Xaverianum to nazwa, która nawiązuje do osoby jezuickiego misjonarza, **św. Franciszka Ksawerego** – człowieka wielkiej wiedzy i kultury, jeszcze większych pragnień i ogromnej miłości Chrystusa. Pozwolenie na budowę nowej siedziby Ośrodka ówczesne władze wydały właśnie 3 grudnia 1986 r., tj. w dzień jego liturgicznego święta. Ten dzień jest naszym świętem patronalnym. Od chwili, gdy w październiku 1997 roku Ośrodek otrzymał osobowość prawną, funkcjonuje jako Jezuicki Ośrodek Formacji i Kultury *Xaverianum.*

Nasze największe wyzwania to formacja duchowa i religijna, propagowanie nowej kultury i sposobu życia, formacja osoby i formacja wspólnotowa. By obszar tej rozległej działalności uczynić bardziej przejrzystym, przełożę te hasła na język codzienności. I tak, byśmy mogli dojrzale przeżywać swoją wiarę i chrześcijaństwo, mamy msze święte akademickie oraz cotygodniowe spotkania formacyjne różnego rodzaju grup i wspólnot. Dodajmy do tego jeszcze wspólne niedzielne modlitwy wieczorne i poniedziałkowe adoracje Najświętszego Sakramentu, a obraz będzie kompletny. Propagowanie nowej kultury i sposobu życia, to po prostu organizowanie różnorodnych imprez kulturalnych: koncertów, przeglądów filmowych, wystaw prac malarskich, różnego rodzaju dyskusji, a także zabaw tanecznych, z których każda zasługiwać może na zaszczytne miano balu. Ci, którzy nie chcą by czas studiowania ograniczył się jedynie do zdobywania wiedzy fachowej, zawsze mogą wziąć udział w spotkaniach, konferencjach czy w tzw. sesjach weekendowych, których tematyka pozwala na lepsze odkrywanie samego siebie, na pełniejsze formowanie własnej osoby. Jako że *Xaverianum* to nie tylko budynek i instytucja, ale przede wszystkim ludzie, stwarzamy im możliwości wspólnego bycia razem organizując rajdy, obozy studenckie, a także oferujemy „długie nocne Polaków rozmowy".

Tegoroczny październik i listopad, były miesiącami wzmożonej aktywności naszego Ośrodka. Mamy za sobą *Tydzień na dobry początek*, czyli płynne wejście w atmosferę studiów, rozpoczęcie kursu tańca, bal pierwszaka, sesję weekendową na temat zagrożenia sekt, wspólny pobyt w naszej chacie w Łomnicy, interesujący dwugłos prof. **P. Stawińskiego** (UJ) i o. **J. Bolewskiego** SJ o wegetarianizmie i reinkarnacji. Do historii przeszły też VI Dni Xaverianum, czyli hucznie obchodzone święto patronalne naszego Ośrodka. Klimat tych gorących dni przełomu listopada i grudnia, zostanie przywołany za miesiąc. A jest co wspominać...

Jak widać, żyjemy dość intensywnie, dlatego bezpiecznie będzie, gdy dla lepszej orientacji w działaniach duszpasterstwa, pojawi się:

Ramowy Program Tygodnia w Xaverianum

Poniedziałek
- 18,00 Kurs tańca towarzyskiego
- 20.00 Adoracja Najświętszego Sakramentu

Wtorek
- 18.30 Spotkanie Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego (grupa I i II)
- 20,00 Msza św. akademicka

Środa
- 18,30 Rewolucja w Kościele - Katechizm Kościoła Katolickiego
- 20,00 Spotkanie studenckiej grupy oazowej
- 20.00 Spotkanie grupy lektorów

Czwartek
- 18,30 Spotkanie Wspólnoty Życia Chrześcijańskiego (grupa III)
- 20,00 Msza św. akademicka

Piątek
- 19.00 Wieczór filmowy (co dwa tygodnie)

Niedziela
- 9.30 Msza św. akademicka
- 20.00 Modlitwa wieczorna

Przyda się jeszcze streszczenie tego, co dodatkowo wypełni nasze grudniowe i styczniowe dni w duszpasterstwie.

GRUDZIEŃ

12–15 Rekolekcje adwentowe– w duchowym przygotowaniu do dobrego przeżycia świąt, pomoże nam o. **Jerzy Świerkowski** SJ, wieloletni duszpasterz akademicki w Lublinie, Gdańsku i Warszawie.

16 Przy wigilijnym stole – ubieranie choinki i wieczerza wigilijna we wspólnocie duszpasterstwa.

31 Bal sylwestrowy. Dziękując sobie za stary, wspólnie witamy nowy, jubileuszowy Rok 2000, w Jaworznej koło Limanowej.

STYCZEŃ

7–9 Warsztaty metodyczne dla katechetów.

10 Kolęda w akademikach. Rozpoczyna się okres odwiedzin duszpasterskich w domach studenckich i na stancjach.

24 Początek sesji egzaminacyjnej. Rozpoczyna się trudny okres w życiu wszystkich studentów, o czym przypominamy już teraz.

To tyle na początek. Co dalej? Aktualne informacje o tym co u nas, ciekawe teksty, dobre zdjęcia (wszak reklama dźwignią handlu). My zaś czekamy na was od niedzieli do niedzieli, przy ul. O. Czaplaka 1a. Zatem, do zobaczenia.

Ewa Skrabacz

■ Dyrektor administracyjny Politechniki Opolskiej **Leon Prucnal** przedstawił najważniejsze zagadnienia związane z administrowaniem Uczelnią w ostatnich miesiącach. Obejmując stanowisko założył w pierwszej kolejności zinwentaryzowanie stanu zastanego. W efekcie, ujawniły się duże opóźnienia w prowadzeniu remontów budynków i budowli Uczelni. Rok bieżący traktuje pan Dyrektor jako początek odrabiania zaległości. Po dogłębnej analizie planu rzeczowo-finansowego Politechniki udało się przeznaczyć kwotę 1 mln PLN na ten cel. Został on już precyzyjnie rozpisany na poszczególne zadania. Ustalono także priorytety; tak więc w pierwszej kolejności usunięte zostaną zagrożenia, następnie remontowane będą dachy, dalej systematycznej poprawie ulegnie stan pomieszczeń dydaktycznych. Dodatkowo, w niektóre prace remontowe, głównie malarskie, własne środki zaangażowały wydziały.

■ Po uporządkowaniu ogromnego zakresu spraw proceduralnych związanych z uruchomieniem inwestycji na WB pod nazwą „hala laboratoryjna" na początku grudnia do działania przystąpić ma ekipa wykonawcy. Realizacja inwestycji trwać ma rok. Wartość jej wyceniono na 1.312 000 zł. Środki zapewni KBN, własny udział finansowy Uczelni wyniesie ponad 200.000 zł. Jest to pierwszy etap inwestycji na Wydziale Budownictwa, w planie przewidziano także budowę nowoczesnego łącznika, który połączy stary gmach z nowo budowaną halą. Efekt końcowy prezentuje zamieszczony na ostatniej stronie okładki projekt. W nowych obiektach pomieszczą się sale wykładowe i laboratoryjne.

■ Ponadto w ciągu roku wykonano szereg prac remontowo-modernizacyjnych takich jak:

- kapitalny remont pomieszczeń dla Katedry Inżynierii Produkcji w budynku przy ul. Ozimskiej 75, adaptując dla potrzeb dydaktyki część sal zajmowanych przez poligrafię;
- w tzw. małym budynku przy ul. Ozimskiej wymieniono posadzki; warto podkreślić, że z inicjatywy kierownik katedry pani prof. **Stefanii Grzeszczyk** pozyskany został materiał w postaci płyt glazurowanych i kleju, których sponsorem była znana firma **Atlas**;
- kapitalnemu remontowi poddana została sala gimnastyczna przy ul. Luboszyckiej- prace są już na ukończeniu;
- w domach studenta wymieniono posadzki, zmodernizowano instalacje gazowe i elektryczne, opracowano projekt odwodnienia piwnic, naprawione zostały przewody wentylacyjne, odmalowano część pomieszczeń. Zakończono kilka lat trwające roboty przy instalacji przeciwpożarowej. Pozostaje jeszcze przyłączenie jej do systemu monitoringu straży pożarnej. Gruntownemu remontowi poddany został dach w *Pryzmie*, gdzie usunięto również awarię sieci centralnego ogrzewania wysokich i niskich parametrów. Tam również pomalowano elewację, zabezpieczając ją jednocześnie przed przemakaniem. Rozpoczęto także - co istotne i naglące od lat- wymianę stolarki okiennej;
- budynek *Lipska* wzbogacił się o nowy napis, wyremontowano część toalet, pomalowano niektóre pomieszczenia, w tym również zajmowane przez Bibliotekę Główną, naprawione zostały zamknięcia okienne;
- w budynku wydziałowym przy ul. Luboszyckiej wymieniono drewniane ścianki działowe na murowane, zainstalowano komputerową sieć wewnętrzną i internetową, pomalowano niektóre pomieszczenia. Warto podkreślić, że WEiA partycypował w kosztach przeprowadzonych remontów i unowocześnień;
- przy ul. Luboszyckiej zaadaptowano dla potrzeb Zakładu Matematyki pomieszczenia po firmie Almatex;
- w siedzibie Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji rozpoczyna się malowanie elewacji;
- na Wydziale Mechanicznym usunięte zostały zagrożenia w laboratorium 0 - 11, co zgodne było w zaleceniami PIP-u, poza tym częściowo wymienione zostało pokrycie dachowe, wymalowano część pomieszczeń, w budynku trwa remont wymiennikowni ciepła.

Tak w największym skrócie przedstawia się zakres prac wykonanych w bieżącym roku.

■ Ponadto: powołano do życia Kolegium Dyrektorów Administracyjnych Państwowych Szkół Wyższych Wrocławia i Opola. Inicjatywą wykazał się Uniwersytet Wrocławski, który był gospodarzem pierwszego spotkania (w dniu 26 października). Ponownie dyrektorzy administracyjni spotkają się 7 grudnia na Politechnice Wrocławskiej. Nowo powołane gremium za cel postawiło sobie koordynację spraw związanych z administrowaniem uczelnią, stosowaniem i wykładnią przepisów prawnych oraz wzajemną pomoc organizacyjną.

■ Hol budynku głównego udostępniony został w dniach 17 i 18 listopada na kiermasz odzieży produkcji ZPO Bytom. Ceny wyrobów były atrakcyjne, a za wynajem Uczelnia uzyskała 800 zł.

Za wynajem pomieszczeń, garaży, anten itp. za ostatnich 10 miesięcy kasa Uczelni wzbogaciła się o 105.500,- zł, a za udostępnienie terenów i reklamy – 52.060,- zł. Środki te zasilają - zgodnie z regulaminem - w 90 % budżety jednostek wydziałowych, a w 10% administrację Uczelni.

notowała kd

WIADOMOŚCI UCZELNIANE

3(82) listopad–grudzień 1999

Spis treści

Wywiad z... 3
Z życia Uczelni 6
Z kalendarza Rektorów 10
Z prac Senatu 11
Wieści z wydziałów 13
5. Program Ramowy Unii Europejskiej 19
Studia i studenci 21
Twórcy opolskiej uczelni technicznej 26
Rozważania 30
W środowisku akademickim 33
Sprawy administracyjne 34

WIADOMOŚCI UCZELNIANE
Miesięcznik informacyjny
Politechniki Opolskiej
Rok IX, nr 3(82), listopad–grudzień 1999 r.

Redaguje zespół:
Elżbieta Ciechocińska – grafik
Małgorzata Kalinowska – korekta
Przemysław Krawiec – redaktor
Współpracownicy wydziałowi:
Rafał Matwiejczuk (WZiIP),
Maria Mazur (WM),
Maria Trebel (WWFiF),
Józefa Czabak (WB),
Jolanta Ukarma (WEiA).
Stale współpracują:
Elżbieta Czaja
Urszula Mazur
Janusz Fijak
Sławoj Dubiel, Wojciech Brzeszczak – zdjęcia
Krystyna Duda – redaktor naczelny
Waldemar Szweda – skład i łamanie

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.

Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole.
Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 455 60 41, w. 284, e–mail: oficyna@polo.po.opole.pl

Zamówienie: 82/99. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów.

NOWOŚCI

W Bibliotece Głównej

1. Kotler Philip, Jatusripitak Somkid, Maesincee Suvit: *Marketing narodów: strategiczne podejście do budowania bogactwa narodowego.*- Kraków: PSB, 1999.- 490 s. Sygnatura: 97682 Cz

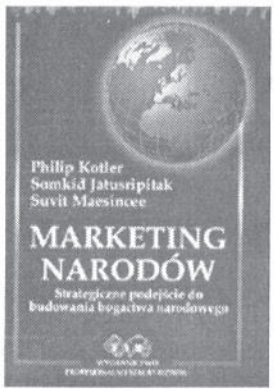

"Marketing narodów" jest pierwszą książką, która przedstawia problem budowania bogactwa narodowego przy zastosowaniu zasad marketingu: pierwszą, która wskazuje konieczność łączenia polityki makroekonomicznej państwa z mikroekonomicznym zachowaniem przemysłu, przedsiębiorstw i konsumentów; pierwszą, która dostarcza rządom oraz przywódcom narodów licznych wskazówek dotyczących działań operacyjnych i menedżerskich, a także pierwszą, która eliminuje dużą na ogół rozbieżność między tym, co urzędnicy rządowi ustalają jako działania polityczne na szczeblu narodowym, a rzeczywistym funkcjonowaniem systemu gospodarczego na poziomie lokalnym.

"Marketing narodów" krok po kroku wskazuje, jak kierownicy stratedzy korporacyjni oraz decydenci i planiści rządowi mogą wyznaczać najwłaściwsze drogi prowadzące do rozwoju gospodarczego. Jego autorzy prezentują materiał w przejrzystej, czteroczęściowej formie. Rozpoczynają od rozpoznawania wyzwań rozwoju gospodarczego, następnie przedstawiają środki formułowania strategicznej wizji narodu, by później omówić problematykę kształtowania polityki, tworzenia infrastruktury i ram instytucjonalnych, a wreszcie ukazać, w jaki sposób naród i przedsiębiorstwo muszą razem współpracować w celu osiągnięcia dobrobytu." (z okładki)

2. Amoroso Edward: *Sieci: wykrywanie intruzów: wprowadzenie do monitorowania, korelacji, tropienia, pułapek i reagowania w Internecie.*- Warszawa: RM, 1999.- 247 s. Sygnatura: 97604 Cz

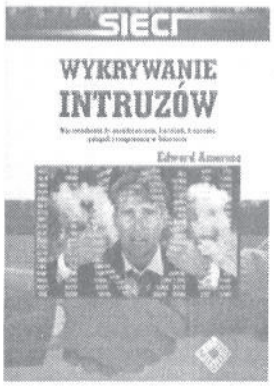

"Rozpowszechnione w Internecie krakerstwo doprowadziło do zdumiewających postępów w technice wykrywania włamań i ochrony zasobów. O tym jest właśnie ta książka – bezcenna dla administratorów systemów, programistów, inżynierów systemów i oprogramowania, a także menedżerów technologii i specjalistów ochrony informacji w kluczowych infrastrukturach.

Z książki tej dowiesz się o:

- Komercyjnych narzędziach do wykrywania włamań
- Strategiach przetwarzania zabezpieczających raportów
- Audytu
- Technikach i algorytmach korelacji
- Technikach tropienia intruzów
- Oszukańczych przynętach i pułapkach
- Reagowaniu na incydenty i usuwaniu skutków katastrof." (z okładki)

3. Depowski Stanisław/aut. [i in.]: Surowce mineralne mórz i oceanów - Warszawa: WN Scholar, 1998.- 384 s. Sygnatura: M 6257- książka jest dostępna w czytelni Wydziału Mechanicznego

Książka "Surowce mineralne mórz i oceanów" jest obszerną monografią składającą się z trzech części:

Część I - ogólna - omawiająca pojęcia i podział zasobów oceanicznych, metody badań dna oceanu i złóż kopalin, genezę i geologię oceanów

Część II - dotycząca genezy i rozmieszczenia złóż kopalin

Część III - przedstawiająca udział Polski w badaniach geologicznych mórz i oceanów

"Przedstawiona [...] Czytelnikowi monografia winna, zdaniem Autorów, służyć studentom i pracownikom kierunków geologicznych, geograficznych, oceanograficznych i oceanotechnicznych oraz ekonomistom zajmującym się gospodarką surowcami mineralnymi." (z Przedmowy).

Opracowały: Barbara Oleksowicz i Małgorzata Wach

W Oficynie Wydawniczej

SiM z. 109, Marian Partyka. Algorytm Quine'a-Mc Cluskeya minimalizacji indywidualnych cząstkowych wielowartościowych funkcji logicznych (wyd. II rozszerzone). W książce przedstawiono uogólnienie tradycyjnego algorytmu Quine'a-Mc Cluskeya minimalizacji funkcji boolowskich na przypadek indywidualnych cząstkowych wielowartościowych funkcji logicznych. Wydanie drugie zawiera dodatkowo wersję przybliżoną algorytmu Quine'a-Mc Cluskeya minimalizacji indywidualnych cząstkowych wielowartościowych funkcji logicznych. Ponadto podano interpretację graficzną z wykorzystaniem struktur dendrytowo-drzewiastych.

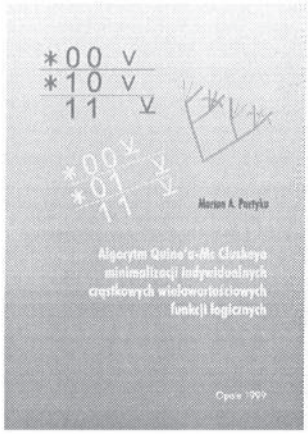

(z karty tytułowej)

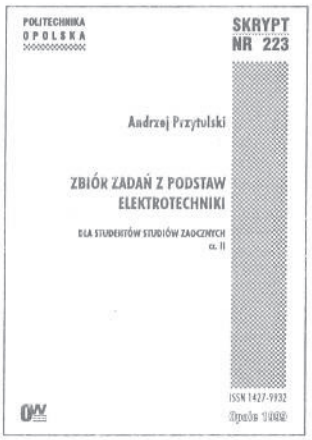

Skrypt nr 223. Andrzej Przytulski. Zbiór zadań z elektrotechniki dla studentów studiów zaocznych, część II. W dziesięciu rozdziałach poświęconych prądom zmiennym, przede wszystkim jednofazowym i sinusoidalnym znajdują się zadania pomagające przyswoić sobie podstawowe zagadnienia z tej dziedziny.

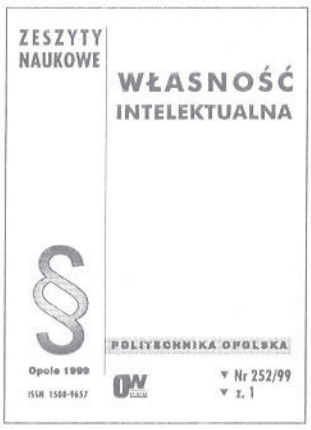

ZN 252, Własność Intelektualna z. 1. Własność intelektualna w gospodarce rynkowej. Jest to zeszyt przygotowany na konferencję, która odbyła się 19 listopada w naszej Uczelni. W zeszycie zamieszczono sześć artykułów, których tematyka oprócz funkcji edukacyjnej pozwala uświadomić czytelnikom możliwości korzystania z dóbr niematerialnych bez naruszania cudzych praw wyłącznych.

ZN 253, Mechanika z. 59. Metody oceny struktury oraz własności materiałów i wyrobów. XIV Międzynarodowe Sympozjum, Głuchołazy 9–11. 12. 1999 r. Jest to zeszyt przygotowany jak co roku na sympozjum poświęcone ww. tematyce. Zawiera 39 artykułów autorstwa pracowników uczelni technicznych z kraju oraz Brna i Ostrawy. Artykuły są napisane w języku polskim, angielskim i czeskim.

mk

Inwestycja na Wydziale Budownictwa - projekt